

UNJONI EWROPEA

IL-PARLAMENT EWROPEW

IL-KUNSILL

Brussell, 16 ta' Mejju 2019
(OR. en)

2018/0111 (COD)

PE-CONS 28/19

TELECOM 58
PI 29
RECH 84
MI 128
COMPET 116
DATAPROTECT 34
CYBER 38
CODEC 336

ATTI LEĠISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar *id-data* miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (riformulazzjoni)

DIRETTIVA (UE) 2019/...
TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta' ...

dwar *id-data* miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku

(riformulazzjoni)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Regjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja²,

¹ Opinjoni tas-17 ta' Ottubru 2018 (ĠU C 62, 15.2.2019, p. 238).

² Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' April 2019 (għadha mhix ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċizzjoni tal-Kunsill ta'

Billi:

- (1) Id-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ giet emendata b'mod sostanzjali. Peress li jridu jsiru aktar emendi, minhabba ċ-ċarezza jenħtieg li ssir riformulazzjoni ta' dik id-Direttiva.
- (2) B'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva 2003/98/KE u hames snin wara l-adozzjoni tad-Direttiva 2013/37/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill², li emendat id-Direttiva 2003/98/KE, wara li kkonsultat lill-partijiet ikkonċernati rilevanti, il-Kummissjoni evalwat u rieżamat il-funzjonament tad-Direttiva 2003/98/KE fil-qafas ta' programm dwar l-idoneità u l-prestazzjoni tar-regolamentazzjoni.
- (3) Wara l-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati u fid-dawl tar-riżultat tal-valutazzjoni tal-impatt, il-Kummissjoni qieset li kienet meħtieġa azzjoni fil-livell tal-Unjoni biex jiġu indirizzati l-ostakli emergenti u li kien għad fadal b'rabta mal-użu wiesa' tal-informazzjoni tas-settur pubbliku u l-informazzjoni ffinanzjata mill-pubbliku fl-Unjoni kollha, sabiex il-qafas leġislattiv taġġornah mal-avvanzi fit-teknoloġiji diġitali, u sabiex tkompli tistimula l-innovazzjoni diġitali, speċjalment fir-rigward tal-intelliġenza artifiċjali.

¹ Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Novembru 2003 dwar l-użu mill-ġdid ta' informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 90).

² Direttiva 2013/37/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 li temenda d-Direttiva 2003/98/KE dwar l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 175, 27.6.2013, p. 1).

- (4) Il-bidliet sostantivi li ddaħħlu fit-test ġuridiku biex jiġi sfruttat għalkollox il-potenzjal tal-informazzjoni tas-settur pubbliku għall-ekonomija u s-soċjetà Ewropej, jenħtieġ li jiffokaw fuq dawn l-oqsma li ġejjin: l-għoti ta' aċċess f'fin reali għal *data* dinamika b'mezzi tekniċi xierqa, iż-żieda fil-forniment ta' *data* pubblika ta' valur għall-użu mill-ġdid, inkluż mill-imprezzi pubbliċi, l-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u l-organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka, l-indirizzar ta' kull bidu ta' forma ġdida ta' arranġamenti esklussivi, l-użu tal-eżenzjonijiet għall-prinċipju tat-tariffar tal-ispiża marginali u r-relazzjoni bejn din id-Direttiva u ċerti strumenti legali relatati, inkluż ir-Regolament (UE) 2016/679¹ u d-Direttivi 96/9/KE², 2003/4/KE³ u 2007/2/KE⁴ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

¹ Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

² Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 96/9/KE tal-11 ta' Marzu 1996, dwar il-protezzjoni legali ta' databases (ĠU L 77, 27.3.1996, p. 20).

³ Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/313/KEE (ĠU L 41, 14.2.2003, p. 26).

⁴ Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura għall-Infomazzjoni Ġeografika fil-Komunità Ewropea (INSPIRE) (ĠU L 108, 25.4.2007, p. 1).

- (5) L-aċċess għall-informazzjoni huwa dritt fundamentali. Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-"Karta") tipprovdi li kulhadd għandu d-dritt għal-libertà tal-espressjoni, inkluż il-libertà li wieħed ikollu opinjoni u li jirċievi u jagħti informazzjoni u ideat mingħajr indhila minn awtorità pubblika irrispettivament mill-fruntieri.
- (6) L-Artikolu 8 tal-Karta jiggarantixxi d-dritt tal-protezzjoni ta' *data* personali u jipprovdi li din id-*data* għandha tigi trattata b'mod ġust għal finijiet speċifikati, abbażi tal-kunsens tal-persuna kkonċernata jew fuq xi bażi legittima oħra stabbilita mil-liġi, u soġġett għall-kontroll ta' awtorità indipendenti.
- (7) It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jipprevedi l-istabbiliment ta' suq intern u ta' sistema li tassigura li ma jkunx hemm tgħawwiġ tal-kompetizzjoni fis-suq intern. L-armonizzazzjoni tar-regoli u l-prattiki fl-Istati Membri b'rabta mal-isfruttar tal-informazzjoni tas-settur pubbliku tikkontribwixxi biex jintlaħqu dawk l-għanijiet.

- (8) Is-settur pubbliku fl-Istati Membri jiġbor, jiġġenera, jirriġenera u jxerred firxa wiesgħa ta' informazzjoni f'diversi oqsma ta' attività, fosthom oqsma soċjali, politiċi, ekonomiċi, legali, ġeografiċi, ambjentali, meteoroloġiċi, ta' sismiċità, turistiċi, kummerċjali, dwar il-privattivi u edukattivi. Id-dokumenti ġġenerati mill-korpi tas-settur pubbliku tal-eżekuttiv, tal-leġislattiv jew tal-ġudikatura jikkostitwixxu gabra vasta, diversa u prezzjuża ta' riżorsi li minnhom tista' tibbenefika s-soċjetà. L-ġhoti ta' dik l-informazzjoni, li tinkludi *data* dinamika, f'format elettroniku użat b'mod komuni jippermetti liċ-ċittadini u l-entitajiet ġuridiċi jsibu modi ġodda kif jużawha u jgħallqu prodotti u servizzi ġodda u innovattivi. L-Istati Membri u l-korpi tas-settur pubbliku jistgħu jibbenefikaw minn u jirċievu appoġġ finanzjarju adegwat minn fondi u programmi rilevanti tal-Unjoni, u b'hekk jiżguraw użu wiesa' ta' teknoloġiji diġitali jew it-trasformazzjoni diġitali tal-amministrazzjonijiet pubbliċi u s-servizzi pubbliċi, fl-isforzi tagħhom biex jagħmlu d-*data* disponibbli faċilment għall-użu mill-ġdid.
- (9) L-informazzjoni tas-settur pubbliku tirrappreżenta sors straordinarja ta' *data* li tista' tikkontribwixxi għat-titjib tas-suq intern u għall-iżvilupp ta' applikazzjonijiet ġodda għall-konsumaturi u l-entitajiet ġuridiċi. L-użu tad-*data* intelligenti, inkluż l-ipproċessar tagħha permezz ta' applikazzjonijiet tal-intelligenza artifiċjali, jista' jkollu effett trasformattiv fuq is-setturi kollha tal-ekonomija.

- (10) Id-Direttiva 2003/98/KE stabbiliet sett ta' regoli minimi li jirregolaw l-użu mill-ġdid u l-arrangamenti prattiċi biex jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid ta' dokumenti eżistenti miżmuma mill-korpi tas-settur pubbliku tal-Istati Membri, inkluż il-korpi eżekuttivi, legiſlattivi jew ġudizzjarji. Minn mindu ġie adottat l-ewwel sett ta' regoli dwar l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku, l-ammont ta' *data* fid-dinja, inkluż id-*data* pubblika, żdied b'mod esponenzjali u qed jiġu ġġenerati u jingabru tipi ġodda ta' *data*. B'mod parallel, hemm evoluzzjoni kontinwa fit-teknoloġiji għall-analiżi, l-isfruttar u l-ipproċessar tad-*data*, bħat-tagħlim awtomatiku, l-intelliġenza artifiċjali, u l-internet tal-oġġetti. Din l-evoluzzjoni teknoloġika mgħaġġla tippermetti l-holqien ta' servizzi u applikazzjonijiet ġodda, mibnija fuq l-użu, l-aggregazzjoni u l-kombinazzjoni tad-*data*. Ir-regoli li oriġinarjament ġew adottati fl-2003, u emendati fl-2013, ma għadhomx jimxu paripassu ma' dawk il-bidliet mgħaġġla, u minhabba f'hekk, jeżisti r-riskju li jintilfu l-opportunitajiet ekonomiċi u soċjali li joffri l-użu mill-ġdid tad-*data* pubblika.
- (11) L-evoluzzjoni lejn soċjetà bbażata fuq id-*data*, fejn tintuża *data* minn sferi u attivitajiet differenti, tinfluwenza l-hajja ta' kull ċittadin fl-Unjoni, fost l-ohrajn għax tippermettilhom jiksbu mezzi ġodda għall-aċċess u l-kisba tal-għarfien.
- (12) Il-kontenut diġitali għandu rwol importanti f'dik l-evoluzzjoni. Il-produzzjoni tal-kontenut tat lok għall-holqien mgħaġġel ta' impjiegi fis-snin reċenti u tkompli tagħmel dan. Il-parti l-kbira ta' dawk l-impjiegi jinholqu minn negozji ġodda innovattivi u intraprizi żgħar u medji (SMEs).

- (13) Wiehed mill-ghanijiet ewlenin tal-istabbiliment ta' suq intern hu l-holqien ta' kundizzjonijiet li jwasslu għall-iżvilupp ta' servizzi u prodotti fl-Unjoni kollha u fl-Istati Membri. L-informazzjoni tas-settur pubbliku jew informazzjoni migbura, ġġenerata, riġenerata, u mxerda fi hdan l-eżerċizzju ta' kompitu pubbliku jew servizz ta' interess ġenerali, hi materjal primarju importanti għall-prodotti u s-servizzi b'kontenut diġitali u ser issir riżors ta' kontenut ferm aktar importanti bl-iżvilupp ta' teknoloġiji diġitali avvanzati, bħall-intelliġenza artifiċjali, teknoloġiji tar-reġistru distribwit u l-internet tal-oġġetti. Anki l-kopertura ġeografika transfruntiera wiesgħa ser tkun essenzjali f'dak il-kuntest. Possibbiltajiet miżjuda għall-użu mill-ġdid ta' informazzjoni bħal din, huma mistennija li, fost l-oħrajn, jippermettu lin-negozji tal-Unjoni kollha, inklużi l-mikrointraprizi u l-SMEs, kif ukoll is-soċjetà ċivili, li jisfruttaw il-potenzjal tagħha u jikkontribwixxu għall-iżvilupp ekonomiku u l-holqien u l-protezzjoni ta' impjiegi ta' kwalità għolja, speċjalment għall-benefiċċju tal-komunitajiet lokali, u għal ghanijiet soċjetali importanti bħalma huma r-responsabbiltà u t-trasparenza.

- (14) L-awtorizzazzjoni tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti miżmuma minn korp tas-settur pubbliku żżid il-valur għall-benefiċċju tal-utenti li jużaw mill-ġdid l-informazzjoni, għall-utenti aħħarija u għas-soċjetà b'mod ġenerali, u hafna drabi, għall-benefiċċju tal-korp tas-settur pubbliku nnifsu, billi tippromwovi t-trasparenza u l-kontabbiltà, u billi tipprovdi r-rispons tal-utenti li jużaw mill-ġdid u tal-utenti aħħarija, li jippermetti lill-korp tas-settur pubbliku kkonċernat li jtejjeb il-kwalità tal-informazzjoni miġbura u l-prestazzjoni tal-kompiti tagħha.
- (15) Hemm differenzi konsiderevoli fir-regoli u l-prattiki tal-Istati Membri b'rabta mal-isfruttar tar-riżorsi tal-informazzjoni tas-settur pubbliku, li joħolqu ostakli għal kisba sħiħa tal-potenzjal ekonomiku ta' dak ir-riżors ta' dokument ewlieni. Il-fatt li l-prattika tal-korpi tas-settur pubbliku fl-isfruttar tal-informazzjoni tas-settur pubbliku għadha tvarja fost l-Istati Membri jenhtieg li jiġi kkunsidrat. L-armonizzazzjoni minima tar-regoli u l-prattiki nazzjonali dwar l-użu mill-ġdid ta' dokumenti tas-settur pubbliku għalhekk jenhtieg li titwettaq, fil-każijiet meta d-differenzi fir-regolamenti u l-prattiki nazzjonali jew in-nuqqas ta' ċarezza jxekklu l-funzjonament minghajr xkiel tas-suq intern u l-iżvilupp xieraq tas-soċjetà tal-informazzjoni fl-Unjoni.

- (16) Id-*data* miftuħa bħala kuncett hija generalment mifhuma li tfisser *data* f'format miftuħ li tista' tintuża, terġa' tintuża, u tiġi kondiviza b'mod liberu minn kulhadd għal kwalunkwe għan. Il-politiki tad-*data* miftuħa li jinkoraggixxu d-disponibbiltà wiesgħa u l-użu mill-ġdid mifrux tal-informazzjoni tas-settur pubbliku għal finijiet privati jew kummerċjali, bl-ebda restrizzjoni legali, teknika jew finanzjarja, u li jippromwovu ċ-ċirkolazzjoni tal-informazzjoni mhux biss għall-operaturi ekonomiċi iżda primarjament għall-pubbliku, jistgħu jaqdu rwol importanti fil-promozzjoni tal-involvement soċjali, u l-għoti ta' bidu u l-promozzjoni tal-iżvilupp ta' servizzi ġodda msejsa fuq mezzi ġodda biex tiġi kkombinata u użata l-informazzjoni msemmija. Għalhekk, l-Istati Membri huma mhegħga jippromwovu l-ħolqien ta' *data* bbażata fuq il-prinċipju ta' "ftuħ sa mill-fażi tad-disinn u b'mod awtomatiku", fir-rigward tad-dokumenti kollha li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. B'hekk jiżguraw livell konsistenti ta' protezzjoni tal-oġettivi tal-interess pubbliku, bħas-sigurtà pubblika, inkluż fejn hija kkonċernata informazzjoni sensittiva relatata mal-ħarsien tal-infrastruttura kritika. Jenħtiegħ li jiżguraw ukoll il-protezzjoni tad-*data* personali, inkluż fejn l-informazzjoni f'sett ta' *data* individwali ma tippreżentax riskju ta' identifikazzjoni jew singolarizzazzjoni ta' persuna fiżika, imma meta dik l-informazzjoni tiġi kkombinata ma' informazzjoni disponibbli oħra, tista' tinvolvi dan ir-riskju.
- (17) Barra minn hekk, mingħajr l-armonizzazzjoni minima fil-livell tal-Unjoni, l-attività leġislattiva fil-livell nazzjonali, li diġà nbdiet f'għadd ta' Stati Membri biex twieġeb għall-isfidi teknoloġiċi, tista' twassal għal aktar divergenzi sinifikattivi. L-impatt ta' dik id-divergenza leġislattiva u l-inċertezzi ser isiru aktar sinifikanti b'aktar żvilupp fis-soċjetà tal-informazzjoni, li diġà ziedet ħafna l-isfruttar transfruntier tal-informazzjoni.

- (18) L-Istati Membri stabbilew politiki dwar l-użu mill-ġdid skont id-Direttiva 2003/98/KE, u wħud minnhom ilhom jadottaw approċċi ambizzjużi tad-*data* miftuħa, bil-għan li jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid tad-*data* pubblika aċċessibbli għaċ-ċittadini u għall-entitajiet ġuridiċi, lil hinn mil-livell minimu stabbilit f'dik id-Direttiva. Hemm riskju li regoli diverġenti fl-Istati Membri jaġixxu bħala ostaklu għall-offerta transfruntiera ta' prodotti u servizzi u jipprevjenu settijiet tad-*data* pubblika komparabbli milli jkunu jistgħu jintużaw mill-ġdid għal applikazzjonijiet pan-Unjoni imsejsa fuqhom. Għalhekk, hija meħtieġa armonizzazzjoni minima biex jiġi determinat x'*data* pubblika tkun disponibbli għall-użu mill-ġdid fis-suq intern tal-informazzjoni, li tkun konsistenti ma' u li ma taffettwax ir-regimi rilevanti ta' aċċess, kemm ġenerali kif ukoll settorjali, bħal dak definit fid-Direttiva 2003/4/KE. Id-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali li jmorru lil hinn minn dawn ir-rekwiżiti minimi, b'mod partikolari fil-każijiet tal-liġi settorjali, jenħtieġ li jibqgħu japplikaw. L-eżempji ta' dispożizzjonijiet li jaqbżu l-livell minimu ta' armonizzazzjoni ta' din id-Direttiva jinkludu limiti tat-tariffi permissibbli tal-użu mill-ġdid li jkunu inqas mil-limiti previsti f'din id-Direttiva jew termini tal-liċenzjar inqas restrittivi minn dawk imsemmija f'din id-Direttiva. B'mod partikolari, din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet li jaqbżu l-livell minimu ta' armonizzazzjoni ta' din id-Direttiva kif stabbilit f'Regolamenti Delegati tal-Kummissjoni adottati skont id-Direttiva 2010/40/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

¹ Direttiva 2010/40/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2010 dwar il-qafas għall-varar ta' Sistemi ta' Trasport Intelligenti fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnessjonijiet ma' modi oħrajn ta' trasport (ĠU L 207, 6.8.2010, p. 1).

- (19) Barra minn hekk, l-Istati Membri huma mhegga jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi stabbiliti f'din id-Direttiva billi japplikaw ir-rekwiżiti tagħha għal dokumenti miżmuma minn imprizi pubbliċi, li huma relatati ma' attivitajiet li jkunu nstabu, skont l-Artikolu 34 tad-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, li huma direttament esposti għall-kompetizzjoni. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu wkoll li japplikaw ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva għal imprizi privati, b'mod partikolari dawk li jipprovdu servizzi ta' interess ġenerali.
- (20) Qafas ġenerali għall-kundizzjonijiet li jirregolaw l-użu mill-ġdid ta' dokumenti tas-settur pubbliku hu meħtieġ biex jiżgura kundizzjonijiet ġusti, proporzjonati u mhux diskriminatorji għall-użu mill-ġdid ta' dik l-informazzjoni. Il-korpi tas-settur pubbliku jiġbru, jiġġeneraw, jirriġeneraw u jxerrdu dokumenti biex iwettqu l-kompiti pubbliċi tagħhom. L-imprizi pubbliċi jiġbru, jiġġeneraw, jirriġeneraw u jxerrdu dokumenti biex jipprovdu servizzi fl-interess ġenerali. L-użu ta' dawk id-dokumenti għal raġunijiet oħra jikkostitwixxi użu mill-ġdid. Il-politika tal-Istati Membri tista' tmur lil hinn mill-istandards minimi stabbiliti b'din id-Direttiva, u b'hekk tippermetti użu mill-ġdid aktar estensiv. Meta jittrasponu din id-Direttiva, l-Istati Membri jistgħu jużaw termini oħra li mhumieks 'dokument', sakemm iżommu l-ambitu shiħ tad-definizzjoni ta' "dokument" kif definit f'din id-Direttiva.

¹ Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

- (21) Din id-Direttiva jenhtieg li tapplika għad-dokumenti li l-forniment tagħhom hu parti mill-kompiti pubbliċi tal-korpi tas-settur pubbliku kkonċernati, kif definit mil-liġi jew minn regoli vinkolanti oħra tal-Istati Membri. Fin-nuqqas ta' dawn ir-regoli, il-kompiti pubbliċi jenhtieg jiġu ddefiniti skont il-prattika amministrattiva komuni tal-Istat Membru, sakemm l-ambitu tal-kompiti pubbliċi jkun trasparenti u soġġett għal rieżami. Il-kompiti pubbliċi jistgħu jiġu ddefiniti b'mod ġenerali jew abbażi ta' każ b'każ lil korpi individwali tas-settur pubbliku.
- (22) Din id-Direttiva jenhtieg li tapplika għad-dokumenti li jsiru aċċessibbli għall-użu mill-ġdid meta l-korpi tas-settur pubbliku jillicenzjaw, ibiegħu, ixerrdu, jiskambjaw jew jipprovdu l-informazzjoni. Biex ikunu evitati sussidji inkroċjati, l-użu mill-ġdid jenhtieg jinkludi aktar użu ta' dokumenti fi hdan l-organizzazzjoni nnifisha għall-attivitajiet li mhumex fl-ambitu tal-kompiti pubbliċi tagħha. L-attivitajiet li mhumex fl-ambitu tal-kompitu pubbliku tipikament jinkludu l-forniment ta' dokumenti li jiġu ġġenerati u tariffati esklużivament fuq bażi kummerċjali u f'kompetizzjoni ma' oħrajn fis-suq.

- (23) Din id-Direttiva ma tirrestringix jew ma tfixkilx il-prestazzjoni tal-kompiti statutorji tal-awtoritajiet pubbliċi u l-korpi tas-settur pubbliku oħra. Din id-Direttiva tistabbilixxi obbligu għall-Istati Membri biex joffru d-dokumenti eżistenti kollha għall-użu mill-ġdid, sakemm l-aċċess ma jkunx ristrett jew eskluż skont ir-regoli nazzjonali dwar l-aċċess għad-dokumenti jew soġġett għall-eċċezzjonijiet l-oħra stipulati f'din id-Direttiva. Din id-Direttiva tibni fuq ir-regimi eżistenti tal-aċċess fl-Istati Membri u ma tibdilx ir-regoli nazzjonali dwar l-aċċess għal dokumenti. Din ma tapplikax għal każijiet meta ċ-ċittadini jew l-entitajiet ġuridiċi, bir-regim rilevanti tal-aċċess, ikunu jistgħu jiksbu dokumenti biss diment li jagħtu prova ta' interess partikolari. Fil-livell tal-Unjoni, l-Artikoli 41 dwar id-dritt għal amministrazzjoni tajba u 42 dwar id-dritt ta' aċċess għal dokumenti fil-Karta jirrikonoxxu d-dritt ta' kull ċittadin tal-Unjoni u ta' kull persuna fiżika jew ġuridika li ttrissjedi jew li jkollha l-uffiċċju registrat tagħha fi Stat Membru li jkollha aċċess għad-dokumenti miżmuma mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni. Il-korpi tas-settur pubbliku jenhtieg jitheggu jagħmlu disponibbli kull dokument miżmum minnhom għall-użu mill-ġdid. Il-korpi tas-settur pubbliku jenhtieg jippromwovu u jheggu l-użu mill-ġdid ta' dokumenti, inkluż testi uffiċjali ta' natura leġislattiva u amministrattiva li l-korp tas-settur pubbliku jkollu dritt jawtorizza l-użu mill-ġdid tagħhom.

- (24) Hafna drabi l-Istati Membri jafdaw il-forniment tas-servizzi ta' interess generali f'idejn entitajiet barra mis-settur pubbliku, filwaqt li jzommu livell għoli ta' kontroll fuq dawn l-entitajiet. Fl-istess hin, id-Direttiva 2003/98/KE tapplika biss għad-dokumenti miżmuma mill-korpi tas-settur pubbliku, u jeskludu lill-imprizi pubbliċi mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha. Dan iwassal għal disponibbiltà fqira għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti ġġenerati waqt it-twettiq tas-servizzi ta' interess generali f'għadd ta' oqsma, b'mod partikolari s-setturi tal-utilità. Minbarra dan, jonqos bil-kbir il-potenzjal għall-holqien ta' servizzi transfruntieri bbażati fuq id-dokumenti miżmuma mill-imprizi pubbliċi li jipprovdu servizzi ta' interess generali.
- (25) Għaldaqstant, id-Direttiva 2003/98/KE jenhtieg li tiġi emendata biex ikun żgurat li tkun tista' tiġi applikata għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti eżistenti ġġenerati waqt it-twettiq ta' servizzi ta' interess generali mill-imprizi pubbliċi li jagħmlu waħda mill-attivitajiet imsemmija fl-Artikoli 8 sa 14 tad-Direttiva 2014/25/UE, kif ukoll mill-imprizi pubbliċi li jaġixxu bħala operatori tas-servizz pubbliku skont l-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, l-imprizi pubbliċi li jaġixxu bħala trasportaturi bl-ajru li jissodisfaw l-obbligi tas-servizz pubbliku skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill², u l-imprizi pubbliċi li jaġixxu bħala sidien tal-bastimenti tal-Unjoni li jissodisfaw l-obbligi tas-servizz pubbliku skont l-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3577/92³.

¹ Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 1191/69 u 1107/70 (GU L 315, 3.12.2007, p. 1).

² Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità (Riformulazzjoni) (GU L 293, 31.10.2008, p. 3).

³ Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3577/92 tas-7 ta' Diċembru 1992 li japplika l-prinċipju ta' libertà li jiġu pprovduti servizzi għat-trasport marittimu fi hdan l-Istati Membri (kabotaġġ marittimu) (GU L 364, 12.12.1992, p. 7).

- (26) Din id-Direttiva ma fihix obbligu ġenerali li jippermetti l-użu mill-ġdid tad-dokumenti ġġenerati mill-imprizi pubbliċi. Id-deċiżjoni dwar jekk jiġix awtorizzat l-użu mill-ġdid jenhtieg li tibqa' f'idejn l-impriza pubblika kkonċernata, hlief fejn mehtieg mod ieħor minn din id-Direttiva jew mil-ligi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Huwa biss wara li l-impriza pubblika tkun għamlet dokument disponibbli għall-użu mill-ġdid li din għandha tosserva l-obbligi rilevanti stabbiliti fil-Kapitoli III u IV ta' din id-Direttiva, b'mod partikolari fejn jidhlu l-formati, it-tariffar, it-trasparenza, il-liċenzji, in-nondiskriminazzjoni u l-projbizzjoni ta' arrangamenti esklussivi. Min-naħa l-oħra, jenhtieg li l-imprizi pubbliċi ma jkunux mehtieġa jikkonformaw mar-rekwiżiti stabbiliti fil-Kapitolu II, bħalma huma r-regoli applikabbli għall-ipproċessar tat-talbiet. Meta l-użu mill-ġdid ta' dokumenti huwa permess, jenhtieg li tinghata attenzjoni partikolari għall-informazzjoni sensittiva relatata mal-ħarsien tal-infrastruttura kritika kif definit fid-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE¹ u għas-servizzi essenzjali skont it-tifsira tad-Direttiva (UE) 2016/1148 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill².

¹ Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE tat-8 ta' Diċembru 2008 dwar l-identifikazzjoni u l-indikazzjoni tal-Infrastruttura Kritika Ewropea u l-valutazzjoni tal-htieġa għat-titjib tal-ħarsien tagħhom (ĠU L 345, 23.12.2008, p. 75).

² Direttiva (UE) 2016/1148 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' sigurtà tan-netwerks u tas-sistemi tal-informazzjoni madwar l-Unjoni (ĠU L 194, 19.7.2016, p. 1).

- (27) Il-volum tad-*data* tar-riċerka ġġenerat qed jikber b'mod esponenzjali u għandu l-potenzjal għal użu mill-ġdid barra mill-komunità xjentifika. Biex l-isfidi dejjem akbar tas-soċjetà jkunu jistgħu jiġu indirizzati b'mod effiċjenti u b'mod olistiku, sar kruċjali u urgenti li d-*data* minn sorsi differenti, kif ukoll minn fost setturi u dixxiplini differenti, tkun tista' tiġi aċċessata, mhallta u uzata mill-ġdid. Id-*data* tar-riċerka tinkludi l-istatistika, ir-riżultati tal-esperimenti, il-kejl, l-osservazzjonijiet ta' riċerki fuq il-post, ir-riżultati ta' stħarriġiet, irrekordjar ta' intervisti u stampi. Tinkludi wkoll metadata, speċifikazzjonijiet u oġġetti digitali oħra. Id-*data* tar-riċerka hi differenti mir-rappurtar ta' artikli u minn kummenti dwar is-sejbiet tar-riċerka xjentifika tagħhom. Għal bosta snin, id-disponibbiltà miftuħa u l-użu mill-ġdid tad-*data* tar-riċerka xjentifika li toħroġ minn finanzjament pubbliku kienet soġġetta għal inizjattivi speċifiċi ta' politika. L-aċċess miftuħ jinftiehem bħala l-prassi li jingħata aċċess online għal riżultati ta' riċerki minghajr hlas għall-utent aħħari u minghajr restrizzjonijiet fuq l-użu u l-użu mill-ġdid lil hinn mill-possibbiltà li jiġi rikjest li jiġi rikonoxxut l-awtur. Il-politiki tal-aċċess miftuħ għandhom l-għan b'mod partikolari li jipprovdu lir-riċerkaturi u lill-pubbliku generali b'aċċess għad-*data* tar-riċerka minn kmieni kemm jista' jkun fil-proċess tad-disseminazzjoni u li jiffaċilitaw l-użu u l-użu mill-ġdid tagħha. L-aċċess miftuħ jgħin biex titjieb il-kwalità, jonqos il-bżonn ta' xogħol doppju tar-riċerka, iħaffef il-progress xjentifiku, jithabat kontra l-frodi xjentifika, u jista' b'mod generali jiffavorixxi t-tkabbir ekonomiku u l-innovazzjoni. Minbarra l-aċċess miftuħ, qed isiru sforzi notevoli biex jiġi żgurat li l-ippjanar tal-ġestjoni tad-*data* ssir prassi xjentifika standard u biex tiġi appoġġata d-disseminazzjoni ta' *data* tar-riċerka li tkun traċċabbli, aċċessibbli, interoperabbli u li tkun tista' tintuża mill-ġdid (il-prinċipju FAIR).

- (28) Għar-raġunijiet spjegati hawn fuq, jixraq li jiġi stabbilit obbligu għall-Istati Membri biex jadottaw politiki tal-aċċess miftuħ b'rabta ma' *data* tar-riċerka ffinanzjata mill-pubbliku u biex jiżguraw li tali politiki jiġu implimentati minn kull organizzazzjoni li twettaq ir-riċerka u minn kull organizzazzjoni li tiffinanzja r-riċerka. Organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka jistgħu jiġu organizzati wkoll bħala korpi tas-settur pubbliku jew imprizi pubbliċi. Din id-Direttiva tapplika għal tali organizzazzjonijiet ibridi fil-kapaċità tagħhom biss bħala organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u għad-*data* tar-riċerka tagħhom. Tipikament il-politiki tal-aċċess miftuħ ikunu jippermettu firxa ta' eċċezzjonijiet biex ir-riżultati tar-riċerka xjentifika ma tkunx disponibbli b'mod miftuħ. Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tal-25 ta' April 2018 dwar l-aċċess għall-informazzjoni xjentifika u l-konservazzjoni tagħha li tiddeskrivi, fost oħrajn, elementi rilevanti tal-politiki tal-aċċess miftuħ. Barra minn hekk, jenħtieġ jitjiebu l-kundizzjonijiet li skonthom ċerti *data* tar-riċerka tkun tista' terġa' tintuża. Għal dik ir-raġuni, jenħtieġ li ċerti obbligi li joħorġu minn din id-Direttiva jiġu estiżi għad-*data* tar-riċerka li tirriżulta minn attivitajiet tar-riċerka xjentifika ssussidjati minn finanzjament pubbliku jew kofinanzjati minn entitajiet tas-settur pubbliku u privat. Skont il-politiki tal-aċċess miftuħ nazzjonali, *data* tar-riċerka ffinanzjata mill-pubbliku jenħtieġ li ssir miftuħa bħala l-għażla prestabbilita. Izda f'dan il-kuntest, jenħtieġ li jitqies kif xieraq it-tħassib b'rabta mal-privatezza, il-protezzjoni tad-*data* personali, il-kunfidenzjalità, is-sigurtà nazzjonali, l-interessi kummerċjali legittimi, bħas-sigrieti kummerċjali, u d-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ta' partijiet terzi, skont il-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kif meħtieġ". Barra minn hekk, id-*data* tar-riċerka li tiġi eskluża mill-aċċess għal raġunijiet ta' sigurtà nazzjonali, difiża jew sigurtà pubblika ma għandhiex tkun koperta minn din id-Direttiva. Sabiex jiġi evitat kwalunkwe piż amministrattiv, jenħtieġ li l-obbligi li joħorġu minn din id-Direttiva japplikaw biss għal tali *data* tar-riċerka li diġà tkun saret disponibbli pubblikament minn riċerkaturi, organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka jew organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka permezz ta' repożitorju istituzzjonali jew ibbażat fuq is-sugġetti u ma għandhomx jimponu kostijiet żejda għall-irkupru tas-settijiet tad-*data* jew jeħtieġu konservazzjoni addizzjonali tad-*data*. L-Istati Membri jistgħu jestendu l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva għal *data* ta' riċerka li tkun saret pubblikament disponibbli permezz ta' infrastrutturi tad-*data* oħra għajr repożitorji, permezz ta'pubblikazzjonijiet ta' aċċess miftuħ, bħala fajl meħmuż ma' artiklu, dokument ta' *data*

jew dokument ippubblikat f'ġurnal ta' *data*. Id-dokumenti għajr *data* ta' riċerka jenħtieġ li jibqgħu jġu eżentati mill-ambitu ta' din id-Direttiva.

- (29) Id-definizzjoni ta' "korp tas-settur pubbliku" hija bbażata fuq id-definizzjoni tal-punt (a) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹. Id-definizzjoni ta' "korp irregolat mil-liġi pubblika" stabbilit f'dik id-Direttiva u d-definizzjoni ta' "imprezza pubblika" stabbilita fid-Direttiva 2014/25/UE jenħtieġ li japplikaw għal din id-Direttiva.
- (30) Din id-Direttiva tistabbilixxi d-definizzjoni tat-terminu "dokument" u jenħtieġ li dik id-definizzjoni tinkludi kwalunkwe parti minn dokument. Jenħtieġ li t-terminu "dokument" ikopri kull rappreżentazzjoni ta' atti, fatti jew informazzjoni – u kull kumpilazzjoni ta' tali atti, fatti jew informazzjoni – bi kwalunkwe mezz (karta, format elettroniku jew irrekordjat b'mod awdjo, viżiv jew awdjoviżiv). Id-definizzjoni ta' "dokument" mhix maħsuba li tkopri l-programmi tal-kompjuter. L-Istati Membri jistgħu jestendu l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva għal programmi tal-kompjuter.

¹ Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

- (31) Il-korpi tas-settur pubbliku qed kulma jmur jagħmlu d-dokumenti tagħhom disponibbli għall-użu mill-ġdid b'mod proattiv, billi jiżguraw skopribbiltà online u disponibbiltà effettiva tad-dokumenti u l-metadata assoċjata f'format miftuħ li jistgħu jinqraw mill-magni u li jiżguraw l-interoperabbiltà, l-użu mill-ġdid u l-aċċessibbiltà. Jenhtieg li d-dokumenti jkunu disponibbli għall-użu mill-ġdid meta dan jintalab minn utent li juża mill-ġdid. F'dawk il-kazijiet, il-limitu taż-żmien biex tingħata twegiba għat-talbiet għall-użu mill-ġdid jenhtieg li jkun raġonevoli u skont iż-żmien ekwivalenti għat-talbiet biex jiġi aċċessat id-dokument skont ir-regimi rilevanti tal-aċċess. Iżda jenhtieg li l-impriżi pubbliċi, l-istituti edukattivi, l-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u l-organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka jkunu eżentati minn dak ir-rekwiżit. B'limiti taż-żmien raġonevoli mal-Unjoni kollha jiġi stimulat il-ħolqien ta' prodotti u servizzi aggregati ġodda tal-informazzjoni fil-livell pan-Unjoni. Dan hu partikolarment importanti għad-*data* dinamika (inkluż id-*data* ambjentali, dwar it-traffiku, tas-satellita, meteoroloġika u d-*data* ġġenerata minn sensuri), li l-valur ekonomiku tagħha jiddependi mid-disponibbiltà immedjata tal-informazzjoni u minn aġġornamenti regolari. Għalhekk, id-*data* dinamika jenhtieg li ssir disponibbli minnufih wara l-ġbir, jew fil-każ ta' aġġornament manwali, immedjatament wara l-modifika tas-sett tad-*data*, permezz ta' interfaċċa ta' programmazzjoni tal-applikazzjonijiet (API - application programming interface) sabiex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tal-internet, mobbli u tal-cloud ibbażati fuq tali data. Fejn dan ma jkunx possibbli minhabba restrizzjonijiet tekniċi jew finanzjarji, jenhtieg li l-korpi tas-settur pubbliku jagħmlu d-dokumenti disponibbli fil-limitu taż-żmien li jippermetti l-isfruttar tal-potenzjal ekonomiku kollu tagħhom. Jenhtieg li jittiehdu miżuri speċifiċi sabiex jitneħħew ir-restrizzjonijiet tekniċi u finanzjarji rilevanti. Jekk ikun hemm bżonn liċenzja, id-disponibbiltà fil-ħin tad-dokumenti tista' tkun parti mit-termini tal-liċenzja. Fejn il-verifika tad-*data* hija essenzjali fid-dawl ta' raġunijiet ta' interess pubbliku ġġustifikati, b'mod partikolari għas-saħħa u s-sikurezza pubblika, jenhtieg li d-*data* dinamika ssir disponibbli immedjatament wara l-verifika. Tali verifika essenzjali ma għandhiex taffettwa l-frekwenza tal-aġġornamenti.

- (32) Sabiex jinkiseb aċċess għad-*data* miftuħa għall-użu mill-ġdid permezz ta' din id-Direttiva, ikun utli li jiġi żgurat aċċess għal *data* dinamika permezz ta' APIs imfassla sew. API hija sett ta' funzjonijiet, proċeduri, definizzjonijiet u protokoll għall-komunikazzjoni bejn magna u oħra u l-iskambju bla xkiel ta' *data*. Jenhtieg li l-APIs jiġu appoġġati minn dokumentazzjoni teknika ċara li tkun kompluta u disponibbli online. Fejn possibbli, jenhtieg li jintużaw API's miftuħa. Jenhtieg li jiġu applikati protokoll standard rikonoxxuti fil-livell tal-Unjoni jew internazzjonalment u jenhtieg li fejn applikabbli, jintużaw standards internazzjonali għas-settijiet tad-*data*. API's jista' jkollhom livelli differenti ta' kumplessità u jistgħu jfissru sempliċi link għal bażi ta' *data* biex jingabru settijiet speċifiċi tad-*data*, interfaċċa tal-web, jew strutturi aktar kumplessi. Hemm valur ġenerali fl-użu mill-ġdid u fil-kondiviżjoni tad-*data* permezz ta' użu xieraq tal-APIs għax dan ser jgħin lill-iżviluppaturi u lin-negozji godda jgħolqu servizzi u prodotti godda. Dan hu ingredjent importanti biex jinholqu ekosistemi ta' valur madwar assi tad-*data* li ħafna drabi ftit li xejn jintużaw. It-twaqqif u l-użu tal-API jehtieg jissejsu fuq diversi prinċipji: id-disponibbiltà, l-istabbiltà, il-manutenzjoni tul iċ-ċiklu tal-ħajja, l-uniformità tal-użu u istandards, il-faċilità tal-użu, kif ukoll is-sigurtà. Għad-*data* dinamika, jiġifieri d-*data* aġġornata b'mod frekwenti, ħafna drabi f'ħin reali, il-korpi tas-settur pubbliku u l-impriżi pubbliċi jenhtieg li jagħmlu dan disponibbli għall-użu mill-ġdid minnufih wara l-ġbir permezz ta' APIs xierqa u, fejn rilevanti, bħala dawnlowd massiv, ħlief għal każijiet fejn dan jimponi sforz sproporzjonat. Jenhtieg li l-valutazzjoni tal-proporzjonalità tal-isforz tqis id-daqs u l-baġit operattiv tal-korp tas-settur pubbliku jew tal-impriża pubblika inkwistjoni.

- (33) Il-possibbiltajiet għall-użu mill-ġdid jistgħu jitjiebu billi tigi limitata l-htieġa ta' digitalizzazzjoni tad-dokumenti stampati jew ta' pproċessar tal-fajls diġitali biex isiru reċiprokament kompatibbli. Għalhekk, il-korpi tas-settur pubbliku jenħtieġ jagħmlu d-dokumenti disponibbli b'xi format jew lingwa eżistenti qabel, permezz ta' mezzi elettronici meta possibbli u xieraq. Il-korpi tas-settur pubbliku jenħtieġ iqisu b'mod favorevoli t-talbiet għal estratti minn dokumenti eżistenti meta l-issodisfar ta' tali talba jkun jinvolvi biss operazzjoni sempliċi. Izda jenħtieġ li l-korpi tas-settur pubbliku ma jkunux obbligati li jipprovdu estratt minn dokument jew li jimmodifikaw il-format tal-informazzjoni mitluba meta dan ikun jinvolvi sforz sproporzjonat. Biex jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid, il-korpi tas-settur pubbliku jenħtieġ jagħmlu d-dokumenti tagħhom disponibbli b'format li, sa fejn ikun possibbli u xieraq, ma jkunx jiddependi mill-użu ta' xi software speċifiku. Meta possibbli u xieraq, il-korpi tas-settur pubbliku jenħtieġ iqisu l-possibbiltajiet tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti minn persuni b'diżabbiltà u għalihom billi jipprovdu l-informazzjoni b'format aċċessibbli f'konformità mar-rekwiżiti tad-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.
- (34) Meta possibbli u xieraq, biex jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid, il-korpi tas-settur pubbliku jenħtieġ li jagħmlu d-dokumenti, inkluż dawk ippubblikati fuq is-siti web, disponibbli b'format miftuħ u li jinqraw mill-magni, flimkien mal-metadata tagħhom, bl-aqwa livell ta' preċiżjoni u granularità, b'format li jiżgura l-interoperabbiltà, pereżempju billi jipproċessawhom b'mod konsistenti mal-prinċipji li jirregolaw ir-rekwiżiti tal-kompatibbiltà u l-utilizzabbiltà tal-informazzjoni ġeografika skont id-Direttiva 2007/2/KE.

¹ Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2016 dwar l-aċċessibbiltà tas-siti elettronici u tal-applikazzjonijiet mobbli tal-korpi tas-settur pubbliku (ĠU L 327, 2.12.2016, p. 1).

- (35) Jenħtieg li dokument jitqies li għandu format li jinqara mill-magni jekk ikollu format ta' fajl strutturat b'tali mod li l-applikazzjonijiet ta' software jistgħu faċilment jidentifikaw, jirrikonoxxu u jieħdu *data* speċifika minnu. Id-*data* kkodifikata f'fajls strutturati b'format li jinqara mill-magni jenħtieg li titqies bħala *data* li tista' tinqara mill-magni. Il-format li jinqara mill-magni jista' jkun miftuħ jew proprjetarju. Jistgħu jkunu standard formali jew le. Jenħtieg li d-dokumenti kkodifikati b'format ta' fajl li jillimita l-ipproċessar awtomatiku, għax id-*data* ma tkunx tista' tittiehed jew ma tkunx tista' tittiehed faċilment minn dawn id-dokumenti, ma jitqisux li għandhom format li jinqara mill-magni. L-Istati Membri, fejn xieraq, jenħtieg li jheggu l-użu ta' format miftuħ li jinqara mill-magni rikonoxxuti fil-livell tal-Unjoni jew internazzjonalment. Jenħtieg li l-Qafas Ewropew ta' Interoperabbiltà jigi kkunsidrat, fejn japplika, meta jitfasslu soluzzjonijiet tekniċi għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti.

- (36) It-tariffi għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti jikkostitwixxu ostaklu għan-negozji godda u għall-SME biex jidhlu fi swieq importanti. Għalhekk jenhtieg li d-dokumenti jkunu disponibbli għall-użu mill-ġdid mingħajr tariffi u, meta t-tariffi huma meħtieġa, dawn jenhtieg jiġu limitati, fil-prinċipju, għall-ispejjeż marginali. Meta l-korpi tas-settur pubbliku jwettqu tiftix partikolarment estensiv għall-informazzjoni mitluba jew modifiki estremament għalja tal-format tal-informazzjoni mitluba, volontarjament jew kif meħtieġ skont il-liġi nazzjonali, l-ispejjeż marginali jistgħu jkopru l-ispejjeż assoċjati ma' tali attivitajiet. F'każijiet eċċezzjonali, jenhtieg li titqies il-htieġa li ma jixxekkilx il-funzjonament normali tal-korpi tas-settur pubbliku li huma meħtieġa jiġġeneraw dħul biex ikopru parti sostanzjali tal-ispejjeż tagħhom relatati mal-qadi tal-kompiti pubbliċi tagħhom. Dan japplika wkoll fejn korpi tas-settur pubbliku jkun għamel id-*data* disponibbli bħala *data* miftuħa iżda jkun obligat li jiġġenera dħul biex ikopri parti sostanzjali mill-ispejjeż tiegħu marbuta mal-prestazzjoni ta' kompiti pubbliċi oħrajn. Anki r-rwol tal-imprizi pubbliċi f'ambjent ekonomiku kompetittiv jenhtieg li jiġi rikonoxxut. F'tali każijiet, il-korpi tas-settur pubbliku u l-imprizi pubbliċi għalhekk jenhtieg li jkunu jistgħu jitolbu tariffi għall-ispejjeż marginali msemmija hawn fuq. Dawk it-tariffi jenhtieg li jkunu stabbiliti skont kriterji oġġettivi, trasparenti u verifikabbli, u d-dħul kollu mill-forniment u l-awtorizzazzjoni tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti jenhtieg li ma jaqbiżx l-ispiza tal-ġbir u l-generazzjoni, inkluż ix-xiri minn partijiet terzi, ir-rigenerazzjoni, il-manutenzjoni, il-ħżin u d-disseminazzjoni, flimkien ma' redditu raġonevoli fuq l-investment. Meta applikabbli, jenhtieg li jkun possibbli li jiġu inklużi fl-ispiza eligibbli, l-ispejjeż tal-anonimizzazzjoni tad-*data* personali u l-ispejjeż tal-miżuri meħuda biex tiġi protetta l-kunfidenzjalità tad-*data*. L-Istati Membri jistgħu jirrikjedu li korpi tas-settur pubbliku u imprizi pubbliċi jiżvelaw dawk l-ispejjeż. Ir-rekwiżit li jiġi ġġenerat dħul li jkopri parti sostanzjali mill-ispejjeż tal-korpi tas-settur pubbliku marbuta mal-qadi tal-kompiti pubbliċi tagħhom jew l-ambitu tas-servizzi ta' interess ġenerali f'dati f'idejn l-imprizi pubbliċi jenhtieg li ma jkunx rekwiżit legali u jista' joħroġ, pereżempju, minn prattiki amministrattivi fl-Istati Membri. Tali rekwiżit jenhtieg jiġi rieżaminat regolarment mill-Istati Membri.

- (37) Dan r-redditu fuq l-investment jista' jinftiehem bħala perċentwal, flimkien mal-ispejjeż marginali, li jippermetti l-irkupru tal-ispiza tal-kapital u l-inkluzjoni ta' rata reali ta' redditu. Billi l-ispiza tal-kapital hija konnessa mill-qrib mar-rati tal-imghax tal-istituzzjonijiet tal-kreditu, li huma stess huma bbażati fuq ir-rata fissa tal-Bank Ċentrali Ewropew (il-BĊE) għall-operazzjonijiet prinċipali ta' rifinanzjament, jenhtieg li r-redditu raġonevoli fuq l-investment ma jkunx aktar minn 5 % 'il fuq mir-rata tal-imghax fissa tal-BĊE.
- (38) Il-libreriji, inklużi l-libreriji universitarji, il-mużewijiet u l-arkivji jenhtieg li jkunu jistgħu jimponu tariffi oghla mill-ispejjeż marginali biex ma jixxekklix il-funzjonament normali tagħhom. Fil-każ ta' tali korpi tas-settur pubbliku, id-dħul kollu mill-forniment u l-awtorizzazzjoni tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti tul il-perijodu tal-kontabbiltà xieraq jenhtieg li ma jaqbix l-ispiza tal-ġbir, il-ġenerazzjoni, ir-rigenerazzjoni, id-disseminazzjoni, il-preservazzjoni u l-ikklerjar tad-drittijiet, flimkien ma' redditu raġonevoli fuq l-investment. Meta applikabbli, l-ispejjeż tal-anonimizzazzjoni tad-*data* personali jew tal-informazzjoni kummerċjalment sensittiva jenhtieg li jiżdiedu wkoll mal-ispejjeż eligibbli. Għall-fini tal-libreriji, inklużi l-libreriji universitarji, tal-mużewijiet u tal-arkivji, u filwaqt li jitqiesu l-partikolaritajiet tagħhom, il-prezzijiet mitluba mis-settur privat għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti identiċi jew simili jistgħu jitqiesu meta jkun qed jiġi kkalkulat redditu raġonevoli fuq l-investment.
- (39) Il-limiti ta' fuq tat-tariffi stabbiliti f'din id-Direttiva huma mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istat Membru li japplikaw tariffi aktar baxxi jew li ma japplikaw l-ebda tariffa.

- (40) L-Istati Membri jenhtieg jistabbilixxu l-kriterji tat-tariffar oghla mill-ispejjeż marginali. Pereżempju, jenhtieg li jkunu jistgħu jistabbilixxu tali kriterji fir-regoli nazzjonali jew jaħtru l-korp xieraq jew korpi xierqa, għajr il-korp tas-settur pubbliku nnifsu, li jkunu kompetenti biex jistabbilixxu tali kriterji. Dak il-korp jenhtieg ikun organizzat skont is-sistemi kostituzzjonali u ġuridiċi tal-Istati Membri. Dan jista' jkun korp eżistenti b'setgħat eżekuttivi baġitarji u taħt responsabbiltà politika.
- (41) Li jkun żgurat li l-kundizzjonijiet għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti tas-settur pubbliku jkunu ċari u disponibbli għall-pubbliku hi kundizzjoni minn qabel għall-iżvilupp ta' suq tal-informazzjoni mal-Unjoni kollha. Għalhekk il-kundizzjonijiet applikabbli kollha għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti jenhtieg ikunu ċari għall-utenti li jużaw mill-ġdid. L-Istati Membri jenhtieg iheggu l-holqien ta' indicijiet aċċessibbli online, meta xieraq, tad-dokumenti disponibbli biex jippromwovu u jiffaċilitaw it-talbiet għall-użu mill-ġdid. L-applikanti għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti miżmuma minn entitajiet li mhumix impriżi pubbliċi, istituti edukattivi, organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka jenhtieg jiġu infurmati bil-mezzi disponibbli ta' rimedju rigward id-deċiżjonijiet jew il-prattiki li jaffettwawhom. Dan hu importanti b'mod partikolari għan-negożji ġodda u l-SMEs, li jaf ma jkunux midhla tal-interazzjonijiet mal-korpi tas-settur pubbliku minn Stati Membri oħra u l-mezzi korrispondenti ta' rimedju.

- (42) Il-mezzi ta' rimedju jenhtieg jinkludu l-possibbiltà ta' rieżami minn korp imparzjali tar-rieżami. Dak il-korp jista' jkun awtorità nazzjonali diġà eżistenti, bhall-awtorità nazzjonali tal-kompetizzjoni, l-awtorità superviżorja stabbilita f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, l-awtorità nazzjonali tal-aċċess għad-dokumenti jew awtorità ġudizzjarja nazzjonali. Dak il-korp jenhtieg ikun organizzat skont is-sistemi kostituzzjonali u ġuridiċi tal-Istati Membri. Rikors għal dak il-korp jenhtieg li ma jkunx jipprevjeni xi mezz ta' rimedju li jkun disponibbli mod ieħor għall-applikanti għall-użu mill-ġdid. Iżda jenhtieg li dan ikun indipendenti mill-mekkanizmu tal-Istat Membru li jistabbilixxi l-kriterji tat-tariffar oghla mill-ispejjeż marginali. Il-mezzi ta' rimedju jenhtieg jinkludu l-possibbiltà ta' rieżami tad-deċiżjonijiet negattivi u tad-deċiżjonijiet li, għalkemm jippermettu l-użu mill-ġdid, xorta jistgħu jaffettwaw lill-applikanti minhabba raġunijiet oħra, b'mod partikolari bir-regoli tat-tariffar applikati. Il-proċess tar-rieżami jenhtieg isir malajr, skont il-htigijiet ta' suq li qed jinbidel malajr.
- (43) Id-disponibbiltà pubblika ta' kull dokument generalment disponibbli miżmum mis-settur pubbliku – li ma jikkonċernax biss il-proċess politiku iżda anki l-proċess ġuridiku u amministrattiv – hi strument fundamentali biex jiġi estiż id-dritt tal-għarfien, li hu prinċipju bażiku tad-demokrazija. Dak l-oġettiv huwa applikabbli għall-istituzzjonijiet f'kull livell, sew lokali, nazzjonali jew internazzjonali.

- (44) L-użu mill-ġdid tad-dokumenti jenhtieg li ma jkunx soġġett għal kondizzjonijiet. Madankollu, f'ċerti każijiet ġustifikati mill-oġettiv tal-interess pubbliku, tista' tinħareġ liċenzja li timponi kundizzjonijiet fuq l-użu mill-ġdid mill-persuna liċenzjata li għandhom x'jaqsmu ma' kwistjonijiet bħar-responsabbiltà, il-protezzjoni tad-*data* personali, l-użu xieraq tad-dokumenti, il-garanzija li ma jsirux alterazzjonijiet u r-rikonossiment tas-sors. Jekk il-korpi tas-settur pubbliku jillicenzjaw dokumenti għall-użu mill-ġdid, il-kundizzjonijiet tal-liċenzja jenhtieg ikunu oġġettivi, proporzjonati u nondiskriminatorji. Il-liċenzji standard disponibbli online jistgħu jaqdu wkoll rwol importanti f'dan ir-rigward. Għalhekk l-Istati Membri jenhtieg jipprovdu għad-disponibbiltà ta' liċenzji standard. Fi kwalunkwe każ, il-liċenzji għall-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku jenhtieg jagħmlu l-inqas restrizzjonijiet possibbli fuq l-użu mill-ġdid, pereżempju jillimitaw ir-restrizzjonijiet għal indikazzjoni tas-sors. Il-liċenzji miftuħin fil-forma ta' liċenzji pubbliċi standardizzati disponibbli online, li jippermettu li d-*data* u l-kontenut jiġu aċċessati, użati, modifikati u kondiviżi b'mod liberu minn kulhadd u għal kwalunkwe fini, u li jistrieħu fuq formati tad-*data* miftuħa, jenhtieg li jaqdu rwol importanti f'dan ir-rigward. Għaldaqstant, l-Istati Membri jenhtieg iheggu l-użu tal-liċenzji miftuħa li eventwalment jenhtieg isir prattika komuni mal-Unjoni kollha. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti ta' responsabbiltà, stabbilit fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, fejn korp tas-settur pubbliku jew impriża pubblika jagħmlu d-dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid mingħajr ebda kondizzjoni jew restrizzjoni oħra, dak il-korp tas-settur pubbliku jew impriża pubblika jenhtieg li jkunu jistgħu jirrinunzjaw għar-responsabbiltà kollha fir-rigward tad-dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid.
- (45) Jekk l-awtorità kompetenti tiddeċiedi li ma tagħmilx ċerti dokumenti disponibbli aktar għall-użu mill-ġdid, jew tieqaf taggorna dawk id-dokumenti, din jenhtieg tagħmel dawk id-deċiżjonijiet magħrufa pubblikament fl-ewwel opportunità, permezz ta' mezzi elettronici fejn possibbli.

- (46) Il-kundizzjonijiet tal-użu mill-ġdid jenhtieg ikunu nondiskriminatorji għal kategoriji paragonabbli tal-użu mill-ġdid. F'dak ir-rigward, il-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni, jenhtieg li, pereżempju, ma twaqqafx il-qsim tal-informazzjoni bejn il-korpi tas-settur pubbliku mingħajr hlas waqt it-twettiq tal-kompiti pubbliċi tagħhom, meta partijiet ohra jkunu qed jintalbu hlas għall-użu mill-ġdid tal-istess dokumenti. Jenhtieg li dan lanqas ma jwaqqaf l-adozzjoni ta' politika ta' tariffar differenzjat għall-użu mill-ġdid kummerċjali u mhux kummerċjali.
- (47) B'mod partikolari, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-użu mill-ġdid ta' dokumenti ta' impriża pubbliċi ma jwassalx għal distorsjoni fis-suq u li kompetizzjoni ġusta ma tiddgħajjifx.
- (48) Il-korpi tas-settur pubbliku jenhtieg li jikkonformaw mar-regoli tal-kompetizzjoni tal-Unjoni u nazzjonali meta jistabbilixxu l-prinċipji għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti filwaqt li jevitaw kemm jista' jkun ftehimiet esklussivi bejniethom u s-shab privati. Izda, biex jipprovdu servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, xi drabi jaf ikun hemm bżonn jingħata dritt esklussiv għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti speċifiċi tas-settur pubbliku. Dan jista' jkun il-każ jekk l-ebda pubblikatur kummerċjali ma jippubblika l-informazzjoni mingħajr tali dritt esklussiv. F'dan ir-rigward, huwa opportun li jittiehed kont ta' kuntratti tas-servizz pubbliku li huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2014/24/UE skont l-Artikolu 11 ta' dik id-Direttiva u s-shubijiet għall-innovazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 31 tad-Direttiva 2014/24/UE.

- (49) Hemm għadd ta' arrangamenti ta' kooperazzjoni bejn il-libreriji, inkluż il-libreriji universitarji, il-mużewijiet, l-arkivji u s-shab privati li jinvolve d-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali li jagħtu drittijiet esklussivi lil shab privati. L-esperjenza turi li tali shubijiet pubbliċi privati jistgħu jiffacilitaw l-użu sinifikanti tal-kollezzjonijiet kulturali u fl-istess waqt iżidu l-aċċess tal-pubbliku għall-wirt kulturali. Għaldaqstant, jixraq jitqiesu d-diverġenzi attwali bejn l-Istati Membri fir-rigward tad-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali b'sett ta' regoli speċifiċi dwar arrangamenti esklussivi għad-digitalizzazzjoni ta' tali riżorsi. Meta dritt esklussiv ikun jirrigwarda d-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali, jaf ikun hemm bżonn ċertu perijodu ta' esklussività biex is-sieħeb privat ikun jista' jirkupra l-investment tiegħu. Izda dak il-perijodu jenħtieġ ikun limitat għal żmien qasir kemm jista' jkun biex ikun hemm konformità mal-prinċipju li l-materjal tad-dominju pubbliku jenħtieġ jibqa' fid-dominju pubbliku ladarba jkun gie digitalizzat. B'mod ġenerali, il-perijodu ta' dritt esklussiv għad-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali jenħtieġ ma jkunx jaqbeż l-10 snin. Perijodu ta' esklussività itwal minn 10 snin jenħtieġ ikun soġġett għal rieżami, filwaqt li jitqiesu l-bidliet teknoloġiċi, finanzjarji u amministrattivi fl-ambjent minn mindu jkun sar l-arrangament. Barra minn hekk, kull shubija pubblika privata għad-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali jenħtieġ tagħti drittijiet shaħ lill-istituzzjoni kulturali sieħba fir-rigward tal-użu wara t-terminazzjoni tar-riżorsi kulturali digitalizzati.

- (50) L-arrangamenti bejn id-detenturi tad-*data* u l-utenti li jużaw id-*data* mill-ġdid, li ma jkunux espressament jagħtu drittijiet esklussivi, iżda li jista' jkun raġonevolment mistenni li jirrestringu d-disponibbiltà tad-dokumenti għall-użu mill-ġdid, jenħtieġ li jkunu soġġetti għal skrutinju pubbliku addizzjonali. Għalhekk, l-aspetti essenzjali ta' tali arrangamenti jenħtieġ li jiġu ppubblikati online mill-inqas xahrejn qabel ma jidhlu fis-sehħ, jiġifieri xahrejn qabel id-*data* miftiehma li fiha huwa stabbilit li jibda t-tweqqif tal-obbligi tal-partijiet. Il-pubblikazzjoni jenħtieġ li tagħti lill-partijiet interessati l-opportunità li jitolbu l-użu mill-ġdid tad-dokumenti koperti minn dawk l-arrangamenti u li jiġi evitat ir-riskju li tiġi ristretta l-firxa tal-utenti potenzjali li jużawhom mill-ġdid. Fi kwalunkwe każ, l-aspetti essenzjali ta' tali arrangamenti fil-forma finali tagħhom miftiehma mill-partijiet jenħtieġ li jsiru wkoll disponibbli għall-pubbliku online mingħajr dewmien żejjed wara l-konkluzjoni tagħhom.
- (51) Din id-Direttiva għandha l-għan li tnaqqas kemm jista' jkun ir-riskju ta' vantaġġi eċċessivi tal-innovatur li jistgħu jillimitaw l-għadd ta' utenti potenzjali li jużaw id-*data* mill-ġdid. Meta l-arrangamenti kuntrattwali x'aktarx, appartgħi l-obbligi ta' Stat Membru skont din id-Direttiva biex jagħti d-dokumenti, jeżiġu trasferiment ta' rizorsi ta' dak l-Istat Membru skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE, din id-Direttiva jenħtieġ li tkun mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni u l-għajnuna mill-Istat stabbiliti fl-Artikolu 101 sa 109 tat-TFUE. Mir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat stabbiliti fl-Artikoli 107 sa 109 tat-TFUE jirriżulta li Stat Membru jrid jivverifika ex ante jekk tistax tkun involuta għajnuna mill-Istat fl-arrangament kuntrattwali rilevanti u jiżgura li dan ikunu konformi mar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat.

- (52) Din id-Direttiva ma taffettwax il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali skont il-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali, b'mod partikolari skont ir-Regolament (UE) 2016/679 u d-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ u inkluz kwalunkwe dispożizzjoni supplimentari tal-liġi nazzjonali. Dan ifisser, fost l-oħrajn, li l-użu mill-ġdid ta' *data* personali huwa permissibbli biss jekk il-prinċipju tal-limitazzjoni tal-iskop kif stabbilit fil-punt (b) tal-Artikolu 5(1) u l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679 jiġi ssodisfat. L-informazzjoni anonima hija informazzjoni li mhijiex marbuta ma' persuna fizika identifikata jew identifikabbli jew ma' *data* personali li ssir anonima b'tali mod li s-sugġett tad-*data* ma jkunx jew ma jibqax identifikabbli. L-anonimizzazzjoni tal-informazzjoni huwa mezz li jirrikonċilja l-interessi li l-informazzjoni tas-settur pubbliku ssir kemm jista' jkun riutilizzabbli mal-obbligi skont il-liġi dwar il-protezzjoni tad-*data*, iżda dan għandu prezz. Jixraq li dik l-ispiza titqies fost l-ispejjeż li jridu jiġu kkunsidrati bħala parti mill-ispejjeż marginali tad-disseminazzjoni kif imsemmi f'din id-Direttiva.
- (53) Meta jittiehdu deċiżjonijiet dwar l-ambitu u l-kondizzjonijiet għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti tas-settur pubbliku li jkun fihom *data* personali, pereżempju fis-settur tas-saħħa, il-valutazzjonijiet tal-impatt tal-protezzjoni tad-*data* jaf li jkunu jridu jitwettqu skont l-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) 2016/679.

¹ Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-*data* personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37).

- (54) Din id-Direttiva ma taffettwax id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ta' partijiet terzi. Biex ikun evitat kull dubju, l-espressjoni "drittijiet tal-proprjetà intellettuali" tirreferi għad-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati biss, inkluż forom sui generis ta' protezzjoni. Din id-Direttiva ma tapplikax għad-dokumenti koperti bi drittijiet tal-proprjetà industrijali, bħall-privattivi u d-disinji rreġistrati u l-marki kummerċjali. Din id-Direttiva la taffettwa l-eżistenza jew il-proprjetà ta' drittijiet tal-proprjetà intellettuali tal-korpi tas-settur pubbliku, u lanqas ma tillimita l-eżerċizzju ta' dawn id-drittijiet b'xi mod lil hinn mil-limiti stabbiliti f'din id-Direttiva. L-obbligi imposti f'konformità ma' din id-Direttiva jenhtieg li japplikaw biss sal-limitu li jkunu kompatibbli mal-ftehimiet internazzjonali dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, b'mod partikolari l-Konvenzjoni ta' Berna għall-Protezzjoni ta' Xogħlijiet Letterarji u Artistiċi (il-"Konvenzjoni ta' Berna"), u l-Ftehim dwar l-Aspetti tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali Relatati mal-Kummerċ (il-"Ftehim TRIPS") u t-Trattat tad-WIPO dwar id-Dritt tal-Awtur (id-"WCT"). Iżda l-korpi tas-settur pubbliku jenhtieg jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom tal-awtur b'mod li jiffaċilita l-użu mill-ġdid.
- (55) Fid-dawl tal-liġi tal-Unjoni u tal-obbligi internazzjonali tal-Istati Membri u tal-Unjoni, b'mod partikolari skont il-Konvenzjoni ta' Berna u l-Ftehim TRIPS, id-dokumenti li partijiet terzi għandhom id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali tagħhom jenhtieg ikunu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Jekk parti terza tkun il-propjetarju inizjali tad-dritt tal-proprjetà intellettuali għal dokument miżmum minn libreriji, inkluż il-libreriji universitarji, mużewijiet u arkivji u t-terminu tal-protezzjoni ta' dawk id-drittijiet ma jkunx skada, jenhtieg li dak id-dokument, għall-fini ta' din id-Direttiva, jitqies bħala dokument li partijiet terzi għandhom id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali tiegħu.

- (56) Jenhtieg li din id-Direttiva tkun minghajr preġudizzju għad-drittijiet, inkluż id-drittijiet ekonomiċi u morali, li jista' jkollhom l-impjegati tal-korpi tas-settur pubbliku skont il-liġi nazzjonali.
- (57) Barra minn hekk, meta dokument isir disponibbli għall-użu mill-ġdid, il-korp tas-settur pubbliku kkonċernat jenhtieg iżomm id-dritt li tisfrutta dak id-dokument.
- (58) Din id-Direttiva hija minghajr preġudizzju għad-Direttiva 2014/24/UE.
- (59) L-ghodda li tgħin lil utenti potenzjali li jużaw mill-ġdid biex isibu dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid u l-kundizzjonijiet għall-użu mill-ġdid jistgħu jiffaċilitaw ferm l-użu transfruntier tad-dokumenti tas-settur pubbliku. Għalhekk l-Istati Membri jenhtieg jiżguraw li jkunu jeżistu arrangamenti prattiċi biex jgħinu lill-utenti li jużaw mill-ġdid biex ifittxu dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid. Eżempji ta' tali arrangamenti prattiċi huma listi tal-assi, li preferibbilment ikunu aċċessibbli online, ta' dokumenti ewlenin (dokumenti li ntuzaw estensivament mill-ġdid jew bil-potenzjal li jintuzaw estensivament mill-ġdid), u l-portali kkollegati ma' listi tal-assi deċentralizzati. Jenhtieg ukoll li l-Istati Membri jiffaċilitaw id-disponibbiltà fit-tul għall-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku, f'konformità mal-politiki ta' preservazzjoni applikabbli.
- (60) Jenhtieg li l-Kummissjoni tiffaċilita l-kooperazzjoni fost l-Istati Membri u tappoġġa t-tfassil, l-ittestjar, l-implimentazzjoni u l-użu ta' interfaċċi elettronici interoperabbli li ser jippermettu servizzi pubbliċi aktar effiċjenti u sikuri.

- (61) Din id-Direttiva hija minghajr preġudizzju għad-Direttiva 2001/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹. Din tipprovdi l-kundizzjonijiet li skonthom il-korpi tas-settur pubbliku jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom tal-proprjetà intellettuali fis-suq intern tal-informazzjoni meta jkun permess l-użu mill-ġdid tad-dokumenti. Meta l-korpi tas-settur pubbliku jkunu detenturi tad-dritt previst fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 96/9/KE, dawn jenħtieġ li ma jeżerċitawx dak id-dritt sabiex jevitaw l-użu mill-ġdid jew biex jirrestringu l-użu mill-ġdid tad-dokumenti eżistenti lil hinn mil-limiti previsti f'din id-Direttiva.
- (62) Il-Kummissjoni appoġġat l-iżvilupp ta' Rapport online dwar il-Maturità tad-*Data* Miftuħa b'indikaturi tal-prestazzjoni rilevanti għall-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku fl-Istati Membri kollha. Aġġornament regolari ta' dak ir-rapport jikkontribwixxi għall-qsim tal-informazzjoni bejn l-Istati Membri u għad-disponibbiltà ta' informazzjoni dwar politiki u prattiki fl-Unjoni kollha.
- (63) Hemm bżonn ikun żgurat li l-Istati Membri jimmonitorjaw l-ammont ta' użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku, il-kundizzjonijiet li skonthom issir disponibbli, u l-prattiki ta' rimedju.

¹ Direttiva 2001/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2001 dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti ta' drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni (ĠU L 167, 22.6.2001, p. 10).

- (64) Il-Kummissjoni tista' tgħin lill-Istati Membri jimplimentaw din id-Direttiva b'mod konsistenti billi toħroġ linji gwida u taggorna dawk eżistenti, b'mod partikolari dwar il-liċenzji standard rakkomandati, is-settijiet tad-*data* u t-tariffar għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti, wara konsultazzjoni mal-partijiet interessati.
- (65) Wiehed mill-għanijiet ewlenin tal-istabbiliment tas-suq intern hu l-holqien ta' kundizzjonijiet li jwasslu għall-iżvilupp ta' servizzi fl-Unjoni kollha. Il-libreriji, inklużi l-libreriji universitarji, il-mużewijiet u l-arkivji għandhom ammont sinifikanti ta' riżorsi siewja tal-informazzjoni tas-settur pubbliku, b'mod partikolari mindu l-proġetti tad-digitalizzazzjoni mmultiplikaw l-ammont ta' materjal diġitali tas-settur pubbliku. Dawk il-kollezzjonijiet ta' wirt kulturali u l-metadata relatata huma bażi potenzjali għal prodotti u servizzi b'kontenut diġitali u għandhom potenzjal enormi għal użu mill-ġdid innovattiv f'setturi bħat-tagħlim u t-turiżmu. Tipi oħra ta' stabbilimenti kulturali, bħall-orkestri, l-opri, il-ballijiet u t-teatri, inkluż l-arkivji li huma parti minn dawk l-istabbilimenti, jenhtieg li jibqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva minhabba l-ispeċifità tagħhom bħala "arti tal-ispettaklu" u minhabba l-fatt li kważi l-materjal kollu tagħhom hu soġġett għad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ta' partijiet terzi.

- (66) Sabiex jiġu previsti l-kundizzjonijiet li jappoġġaw l-użu mill-ġdid ta' dokumenti li hu assoċjat ma' benefiċċji soċjoekonomiċi importanti b'valur partikolarment għoli għas-soċjetà u l-ekonomija, jenħtieġ li tiġi stabbilita f'Anness lista ta' kategoriji tematiċi ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli. Bħala eżempju, u mingħajr preġudizzju għall-atti ta' implimentazzjoni li jidentifikaw is-settijiet tad-*data* ta' valur għoli li għalihom jenħtieġ li japplikaw ir-rekwiziti speċifiċi stabbiliti f'din id-Direttiva, b'kont meħud tal-linji gwida tal-Kummissjoni dwar liċenzji standard rakkomandati, settijiet tad-*data* u tariffi għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti, il-kategoriji tematiċi jistgħu, fost l-oħrajn, ikopru kodiċijiet postali, mapep nazzjonali u lokali (ġeospazju), il-konsum tal-enerġija u immaġni bis-satellita (osservazzjoni tad-dinja u l-ambjent), *data* in situ minn strumenti u tbassir tat-temp (meteoroloġija), indikaturi demografiċi u ekonomiċi (statistika), registri kummerċjali u identifikaturi tar-registrazzjoni (kumpanniji u sjieda ta' kumpanniji), sinjali tat-toroq u passaġġi tal-ilma interni (mobilità).

- (67) Sabiex tiġi emendata l-lista ta' kategoriji tematiċi ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli billi jiġu miżjuda kategoriji tematiċi addizzjonali, is-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 TFUE jenħtieġ li tiġi ddelegata lill-Kummissjoni Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet adatti matul il-*hidma* ta' *thejjija* tagħha, inkluż fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jitwettqu f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet¹. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni uguali fit-*thejjija* tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess *hin* li fih jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom sistematikament aċċess għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jitrattaw it-*thejjija* tal-atti delegati.

¹ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (68) Lista mill-Unjoni kollha ta' settijiet tad-*data* b'potenzjal partikolari li jiġġeneraw benefiċċji soċjoekonomiċi flimkien ma' kondizzjonijiet armonizzati għall-użu mill-ġdid tikkostitwixxi possibbiltà importanti għal applikazzjonijiet u servizzi ta' *data* transkonfinali. Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni biex tappoġġa l-użu mill-ġdid ta' dokumenti assoċjati mal-benefiċċji soċjoekonomiċi importanti, billi tadotta lista ta' settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli li għalihom japplikaw rekwiżiti speċifiċi ta' din id-Direttiva, flimkien mal-arrangamenti għall-pubblikazzjoni u l-użu mill-ġdid tagħhom. Konsegwentement, dawk ir-rekwiżiti speċifiċi mhumie x ser japplikaw qabel l-adozzjoni mill-Kummissjoni ta' atti ta' implimentazzjoni. Il-lista jenħtieġ li tiegħu kont tal-atti legali settorjali tal-Unjoni li jirregolaw il-pubblikazzjoni tas-settijiet tad-*data*, bħad-Direttiva 2007/2/KE u d-Direttiva 2010/40/UE, biex ikun żgurat li s-settijiet tad-*data* jsiru disponibbli skont l-istandards korrispondenti u settijiet tal-metadata. Jenħtieġ li l-lista tkun ibbażata fuq il-kategoriji tematiċi stabbiliti f'din id-Direttiva. Fit-tnejn tal-lista, jenħtieġ li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet adatti, inkluż fil-livell tal-esperti. Barra minn hekk, meta tiddeċiedi dwar l-inklużjoni fil-lista tad-*data* miżmuma mill-intrapriżi pubbliċi jew dwar id-disponibbiltà libera tagħhom, jenħtieġ li jittiehed kont tal-effetti fuq il-kompetizzjoni fis-swieq rilevanti. Dawk is-setgħat jenħtieġ li jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

¹ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (69) Bil-ġhan li jiġi żgurat l-impatt massimu tagħhom u biex jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid, jenħtieġ li s-settijiet tad-*data* ta' valur għoli jsiru disponibbli għall-użu mill-ġdid b'restrizzjonijiet legali minimi u mingħajr spejjeż. Huma għandhom jiġu ppubblikati permezz tal-APIs. Madankollu, dan ma jipprekludix lill-korpi tas-settur pubbliku milli jitolbu hlas għas-servizzi li jipprovdu b'rabta mas-settijiet tad-*data* b'valur għoli fl-eżerċizzju tagħhom ta' awtorità pubblika, b'mod partikolari li jiċċertifikaw l-awtentiċità jew il-veraċità tad-dokumenti.
- (70) Billi l-oġettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jiġi ffaċilitat il-ħolqien ta' prodotti u servizzi tal-informazzjoni fl-Unjoni kollha bbażati fuq dokumenti tas-settur pubbliku, li jkun żgurat l-użu transkonfini effiċjenti tad-dokumenti tas-settur pubbliku min-naħa tan-negozji privati, partikolarment mill-SMEs, għal prodotti u servizzi tal-informazzjoni b'valur miżjud, u min-naħa taċ-ċittadini biex teħfief iċ-ċirkolazzjoni libera tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, ma jistgħux jintlaħqu kif adatt mill-Istati Membri iżda minhabba l-ambitu pan-Unjoni tal-azzjoni proposta, jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Konformement mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.

- (71) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta, inkluż id-dritt tal-privatezza, il-protezzjoni tad-*data* personali, id-dritt għall-proprjetà u l-integrazzjoni tal-persuni b'diżabbiltà. Jenġtiegħ li xejn f'din id-Direttiva ma jiġi interpretat jew implimentat b'mod inkonsistenti mal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali.
- (72) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-*Data* ġie kkonsultat f'konformità mal-Artikolu 28(2) tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 u ta opinjoni fl-10 ta' Lulju 2018¹.
- (73) Il-Kummissjoni jenġtiegħ twettaq evalwazzjoni ta' din id-Direttiva. Skont il-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet, dik l-evalwazzjoni jenġtiegħ tkun ibbażata fuq il-ħames kriterji tal-effiċjenza, l-effettività, ir-rilevanza, il-koerenza u l-valur miżjud u jenġtiegħ tipprovdi l-bażi għal valutazzjonijiet tal-impatt ta' opzjonijiet għal azzjoni ulterjuri.
- (74) Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri rigward il-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi indikati fl-Anness II, il-Parti B,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

¹ ĠU C 305, 30.8.2018. p. 7.

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Sabiex jiġi promoss l-użu ta' *data* miftuħa u tiġi stimulata l-innovazzjoni fil-prodotti u s-servizzi, din id-Direttiva tistabbilixxi sett ta' regoli minimi li jirregolaw l-użu mill-ġdid u l-arrangamenti prattiċi li jiffaċilitaw l-użu mill-ġdid ta':
 - (a) id-dokumenti eżistenti miżmuma mill-korpi tas-settur pubbliku tal-Istati Membri;
 - (b) id-dokumenti eżistenti miżmuma mill-impriżi pubbliċi li:
 - (i) huma attivi fl-oqsma definiti fid-Direttiva 2014/25/UE;
 - (ii) qed jaġixxu bħala operaturi ta' servizzi pubbliċi skont l-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 1370/2007;
 - (iii) qed jaġixxu bħala trasportaturi bl-ajru li jissodisfaw l-obbligi tas-servizz pubbliku skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008; jew
 - (iv) qed jaġixxu bħala sidien ta' bastimenti tal-Komunità li jissodisfaw l-obbligi tas-servizz pubbliku skont l-Artikolu 4 tar-Regolament (KEE) Nru 3577/92;

(c) id-*data* tar-riċerka, skont il-kondizzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 10.

2. Din id-Direttiva ma tapplikax għal:

- (a) dokumenti li l-forniment tagħhom hu attività li mhix fl-ambitu tal-kompitu pubbliku tal-korpi tas-settur pubbliku kkonċernati, kif definit bil-liġi jew b'regoli vinkolanti oħra tal-Istat Membru, jew fin-nuqqas ta' dawn ir-regoli, kif definit f'konformità mal-prattika amministrattiva komuni tal-Istat Membru inkwistjoni, diment li l-ambitu tal-kompiti pubbliċi jkun trasparenti u soġġett għal rieżami;
- (b) dokumenti miżmuma mill-imprizi pubbliċi:
 - (i) mahluqa barra mill-ambitu tal-forniment tas-servizzi ta' interess ġenerali kif definit bil-liġi jew b'xi regoli vinkolanti oħra tal-Istati Membri;
 - (ii) relatati ma' attivitajiet direttament esposti għall-kompetizzjoni u għalhekk, skont l-Artikolu 34 tad-Direttiva 2014/25/UE, mhux soġġetti għar-regoli tal-akkwist;
- (c) dokumenti li partijiet terzi għandhom id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali tagħhom;
- (d) dokumenti, bħal *data* sensittiva, li huma esklużi mill-aċċess minhabba r-regimi tal-aċċess tal-Istat Membru, fosthom minhabba:
 - (i) il-protezzjoni tas-sigurtà nazzjonali (jiġifieri s-sigurtà tal-Istat), id-difiza jew is-sigurtà pubblika;

- (ii) il-kunfidenzjalità tal-istatistika;
- (iii) il-kunfidenzjalità kummerċjali (inkluż is-sigrieti kummerċjali, professjonali jew tal-kumpanniji);
- (e) dokumenti li l-aċċess għalihom huwa eskluż jew ristrett għal raġunijiet ta' informazzjoni sensittiva relatata mal-ħarsien tal-infrastruttura kritika kif definit fil-punt (d) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2008/114/KE;
- (f) dokumenti li l-aċċess għalihom hu ristrett minħabba r-reġimi tal-aċċess tal-Istati Membri, inkluż meta ċ-ċittadini jew l-entitajiet ġuridiċi jridu jippruvaw interess partikolari biex jiksbu aċċess għad-dokumenti;
- (g) logi, emblemi u insinji;
- (h) dokumenti, li l-aċċess għalihom hu eskluż jew ristrett minħabba r-reġimi tal-aċċess għal raġunijiet ta' protezzjoni tad-*data* personali, u partijiet ta' dokumenti aċċessibbli minħabba dawk ir-reġimi li fihom *data* personali li l-użu mill-ġdid tagħha ġie definit bil-liġi bħala inkompatibbli mal-liġi fejn tidhol il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar tad-*data* personali jew li jdghajfu l-protezzjoni tal-privatezza u l-integrità tal-individwu, b'mod partikolari f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali fir-rigward tal-protezzjoni ta' *data* personali;

- (i) dokumenti miżmuma minn xandara tas-servizz pubbliku u s-sussidjarji tagħhom, jew minn korpi oħra jew is-sussidjarji tagħhom għat-twettiq tal-mandat tax-xandir tas-servizz pubbliku;
 - (j) dokumenti miżmuma minn stabbiliment kulturali, għajr il-libreriji, inklużi l-libreriji universitarji, il-mużewijiet jew l-arkivji;
 - (k) dokumenti miżmuma minn stabbilimenti edukattivi tas-sekondarja u tal-livelli aktar baxxi, u, fil-każ tal-istabbilimenti edukattivi l-oħra kollha, dokumenti għajr dawk imsemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 1;
 - (l) dokumenti għajr dawk imsemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 1 miżmuma mill-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u mill-organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka, inkluż l-organizzazzjonijiet stabbiliti għat-trasferiment tar-riżultati tar-riċerka.
3. Din id-Direttiva tibni fuq, u hija mingħajr preġudizzju għal, reġimi ta' aċċess tal-Unjoni u dik nazzjonali.
4. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għal-ligi tal-Unjoni u dik nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-*data* personali, b'mod partikolari għar-Regolament (UE) 2016/679 u għad-Direttiva 2002/58/KE u għad-dispożizzjonijiet korrispondenti tal-ligi nazzjonali.
5. L-obbligi imposti f'konformità ma' din id-Direttiva għandhom japplikaw biss sakemm ikunu kompatibbli mad-dispożizzjonijiet ta' ftehimiet internazzjonali dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, b'mod partikolari l-Konvenzjoni ta' Berna, il-Ftehim TRIPS u d-WCT.

6. Id-dritt għall-awtur ta' bażi tad-*data* previst fl-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 96/9/KE jenhtieg li ma jiġix eżerċitat mill-korpi tas-settur pubbliku sabiex jiġi evitat l-użu mill-ġdid tad-dokumenti jew jiġi ristrett l-użu mill-ġdid lil hinn mil-limiti stabbiliti minn din id-Direttiva.
7. Din id-Direttiva tirregola l-użu mill-ġdid tad-dokumenti eżistenti miżmuma mill-korpi tas-settur pubbliku u l-imprezzi pubbliċi tal-Istati Membri, inkluż id-dokumenti li għalihom tapplika d-Direttiva 2007/2/KE.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "korp tas-settur pubbliku" tfisser l-awtoritajiet tal-Istat, reġjonali jew lokali, il-korpi rregolati mil-liġi pubblika jew l-assoċjazzjonijiet iffurmati minn awtorità waħda jew aktar awtoritajiet bħal dawn jew minn korp jew aktar korpi bħal dawn irregolati mil-liġi pubblika;
- (2) "korpi rregolati mil-liġi pubblika" tfisser korpi li għandhom il-karatteristiċi kollha li ġejjin:
 - (a) huma stabbiliti għall-fini speċifiku biex jiġu ssodisfati l-htigijiet fl-interess ġenerali, li ma għandhomx natura industrijali jew kummerċjali;

- (b) għandhom personalità ġuridika; u
 - (c) huma ffinanzjat, fil-parti l-kbira tiegħu mill-Istat, minn awtoritajiet reġjonali jew lokali, jew minn korpi oħra rregolati mil-liġi pubblika; jew huma soġġetti għas-supervizjoni manġerjali minn daww l-awtoritajiet jew il-korpi; jew għandhom bord amministrattiv, manġerjali jew tas-sorveljanza, li aktar minn nofs il-membri tiegħu mahtura mill-awtoritajiet tal-Istat, reġjonali jew lokali jew korpi oħra rregolati mil-liġi pubblika;
- (3) "impriza pubblika" tfisser kwalunkwe impriza attiva fl-oqsma stipulati fil-punt (b) tal-Artikolu 1(1) li fuqha l-korpi tas-settur pubbliku jistgħu jeżerċitaw direttament jew indirettament influwenza dominanti minhabba s-sjieda li għandhom tagħha, il-partecipazzjoni finanzjarja tagħhom fiha, jew ir-regoli li jirregolawha. Għandha tkun preżunta influwenza dominanti fuq il-parti tal-korpi tas-settur pubbliku fi kwalunkwe mill-kazijiet li ġejjin li fihom daww il-korpi, direttament jew indirettament:
- (a) għandhom il-maġġoranza tal-kapital sottoskritt tal-impriza;
 - (b) jikkontrollaw il-maġġoranza tal-voti marbuta ma' ishma mahruġa mill-impriza;
 - (c) jistgħu jaħtru aktar min-nofs il-korp amministrattiv, manġerjali, supervizorju tal-impriza;
- (4) "università" tfisser kwalunkwe korp tas-settur pubbliku li jipprovdi edukazzjoni oghla tal-postsekondarja li twassal għal lawrji akkademici;

- (5) "liċenzja standard" tfisser sett ta' kondizzjonijiet għall-użu mill-ġdid definiti minn qabel f'format diġitali, preferibbilment kompatibbli ma' liċenzji pubbliċi standardizzati disponibbli online;
- (6) "dokument" tfisser:
- (a) kwalunkwe kontenut bi kwalunkwe mezz (karta jew format elettroniku jew irrekordjat b'mod awdjo, viżiv jew awdjoviziv); jew
 - (b) kwalunkwe parti ta' tali kontenut;
- (7) "anonimizzazzjoni" tfisser il-proċess ta' tibdil ta' dokumenti f'dokumenti anonimi li mhumex marbuta ma' persuna fiżika identifikata jew identifikabbli, jew il-proċess li d-*data* personali ssir anonima b'tali mod li s-sugġett tad-*data* ma jkunx jew ma jibqax identifikabbli;
- (8) "*data* dinamika" tfisser dokumenti f'forma diġitali, soġġetti għal aġġornamenti frekwenti jew hin reali, b'mod partikolari minhabba l-volatilità jew il-ħruġ rapidu mill-użu tagħhom; *data* generata minn sensuri li huma tipikament ikkunsidrati bħala *data* dinamika;
- (9) "*data* tar-riċerka" tfisser dokument b'format diġitali, għajr il-pubblikazzjonijiet xjentifiċi, miġbura jew magħmula matul attivitajiet tar-riċerka xjentifika u użati bħala evidenza fil-proċess tar-riċerka, jew huma komunement aċċettati fil-komunità tar-riċerka kif meħtieġ biex jiġu vvalidati s-sejbiet u r-riżultati tar-riċerka;

- (10) "settijiet tad-*data* ta' valur għoli" tfisser dokumenti li l-użu mill-ġdid tagħhom li hu assoċjat ma' benefiċċji importanti għas-soċjetà, l-ambjent u l-ekonomija, b'mod partikolari minhabba l-adegwatezza tagħhom biex jinholqu servizzi u applikazzjonijiet b'valur miżjud, u impjegi godda, ta' kwalità għolja u diċenti, u tal-ġhadd ta' benefiċjarji potenzjali tas-servizzi u l-applikazzjonijiet b'valur miżjud abbażi ta' dawk is-settijiet tad-*data*;
- (11) "użu mill-ġdid" tfisser l-użu minn persuni jew entitajiet ġuridiċi ta' dokumenti miżmuma:
- (a) mill-korpi tas-settur pubbliku, għall-finijiet kummerċjali jew mhux kummerċjali minbarra l-fini inizjali fi hdan il-kompitu pubbliku li għalih id-dokumenti kienu prodotti, ħlief għall-iskambju ta' dokumenti bejn il-korpi tas-settur pubbliku purament fit-twettiq tal-kompiti pubbliċi tagħhom; jew
 - (b) mill-impriżi pubbliċi, għal finijiet kummerċjali jew mhux kummerċjali, ħlief il-fini inizjali li jipprovdu servizzi fl-interess generali li għalih id-dokumenti kienu prodotti, ħlief għall-iskambju ta' dokumenti bejn l-impriżi pubbliċi u l-korpi tas-settur pubbliku purament fit-twettiq tal-kompiti pubbliċi tal-korpi tas-settur pubbliku;
- (12) "*data* personali" tfisser *data* personali kif definita fil-punt (1) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 2016/679;
- (13) "format li jinqara mill-magni" tfisser format ta' fajl strutturat b'mod li l-applikazzjonijiet tas-software jkunu jistgħu jidentifikaw, jagħrfu u jieħdu *data* speċifika b'mod faċli, inkluż dikjarazzjonijiet individwali tal-fatti, u l-istruttura interna tagħhom;

- (14) "format miftuħ" tfisser format ta' fajl li hu indipendenti mill-pjattaforma u jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-pubbliku mingħajr restrizzjonijiet li jxekklu l-użu mill-ġdid tad-dokumenti;
- (15) "standard miftuħ formali" tfisser standard li ġie stabbilit bil-miktub u b'deskrizzjoni fid-dettall tal-ispeċifikazzjonijiet għar-rekwiżiti dwar kif tkun żgurata l-interoperabbiltà tas-software;
- (16) "redditu raġonevoli fuq l-investment" tfisser perċentwal tat-tariffa ġenerali, flimkien ma' dik meħtieġa biex jiġi rkuprati l-ispejjeż eligibbli, sa 5 punti perċentwali aktar mir-rata fissa tal-imghax tal-BĊE;
- (17) "parti terza" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li mhix korp tas-settur pubbliku jew impriża pubblika li jzommu d-data.

Artikolu 3

Prinċipju ġenerali

- 1. Soġġetti għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-dokumenti, li din id-Direttiva tapplika għalihom skont l-Artikolu 1, ikunu jistgħu jintużaw mill-ġdid għal finijiet kummerċjali u mhux kummerċjali skont il-Kapitoli III u IV.
- 2. Għal dokumenti f'liema libreriji, inkluż il-libreriji universitarji, il-mużewijiet u l-arkivji għandhom drittijiet tal-proprjetà intellettuali u għal dokumenti miżmuma mill-impriži pubbliċi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jkun permess l-użu mill-ġdid ta' dawn id-dokumenti, dawk id-dokumenti għandhom ikunu jistgħu jintużaw mill-ġdid għal finijiet kummerċjali u mhux kummerċjali skont il-Kapitoli III u IV.

KAPITOLU II

TALBIET GĦALL-UŻU MILL-ĠDID

Artikolu 4

Ipproċessar ta' talbiet għall-użu mill-ġdid

1. Il-korpi tas-settur pubbliku għandhom jipproċessaw, b'mezzi elettronici meta possibbli u xieraq, talbiet għall-użu mill-ġdid u għandhom jagħmlu d-dokument disponibbli għall-użu mill-ġdid mill-applikant jew, jekk tkun meħtieġa liċenzja, jiffinalizzaw l-offerta tal-liċenzja lill-applikant fi żmien raġonevoli li jkun konsistenti mal-limiti taż-żmien stabbiliti għall-ipproċessar tat-talbiet għall-aċċess għad-dokumenti.
2. Meta ma jkun gie stabbilit l-ebda limitu taż-żmien jew l-ebda regola oħra li tirregola l-forniment fil-hin tad-dokumenti, il-korpi tas-settur pubbliku għandhom jipproċessaw it-talba u għandhom iwasslu d-dokumenti għall-użu mill-ġdid lill-applikant jew, jekk tkun meħtieġa liċenzja, jiffinalizzaw l-offerta tal-liċenzja lill-applikant mill-iktar fis possibbli, u fi kwalunkwe każ fi żmien 20 jum tax-xogħol minn meta tkun waslet it-talba. Dak il-limitu taż-żmien jista' jittawwal b'20 jum tax-xogħol ieħor għal talbiet estensivi jew komplessi. F'dawk il-każijiet, l-applikant għandu jigi notifikat mill-iktar fis possibbli, u fi kwalunkwe każ, fi żmien tliet ġimgħat wara t-talba inizjali, li jkun hemm bżonn aktar żmien biex tiġi pproċessata t-talba u bir-raġunijiet għal dan.

3. Fil-każ ta' deċiżjoni negattiva, il-korpi tas-settur pubbliku għandhom jikkomunikaw ir-raġunijiet għar-rifjut lill-applikant skont id-dispożizzjonijiet rilevanti tar-reġim tal-aċċess f'dak l-Istat Membru jew skont id-dispożizzjonijiet li jittrasponu din id-Direttiva, b'mod partikolari l-punti (a) sa (h) tal-Artikolu 1(2) jew l-Artikolu 3. Meta deċiżjoni negattiva tkun ibbażata fuq il-punt (c) tal-Artikolu 1(2), il-korp tas-settur pubbliku għandu jagħmel referenza għall-persuna fiżika jew ġuridika li tkun id-detentur tad-drittijiet, meta magħrufa, jew inkella għal-liċenzjatur li mingħandu l-korp tas-settur pubbliku jkun kiseb il-materjal rilevanti. Il-libreriji, inkluż il-libreriji universitarji, il-mużewijiet u l-arkivji ma għandhomx ikunu meħtieġa jinkludu din ir-referenza.
4. Kull deċiżjoni dwar l-użu mill-ġdid għandha tagħmel referenza għall-mezz ta' rimedju fejn l-applikant ikun jixtieq jikkontesta d-deċiżjoni. Il-miżuri ta' rimedju għandhom jinkludu l-possibbiltà ta' rieżami minn korp imparzjali tar-rieżami bil-kompetenzi xierqa, bħall-awtorità tal-kompetizzjoni nazzjonali, l-awtorità rilevanti għall-aċċess tad-dokumenti, l-awtorità superviżorja stabbilita f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, jew awtorità ġudizzjarja nazzjonali, li d-deċiżjonijiet tagħha jkunu vinkolanti għall-korp tas-settur pubbliku kkonċernat.
5. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-arranġamenti prattiċi biex jiġi ffaċilitat l-użu mill-ġdid effettiv ta' dokumenti. Dawk l-arranġamenti jistgħu b'mod partikolari jinkludu l-mezzi għall-forniment ta' informazzjoni adegwata dwar id-drittijiet previsti f'din id-Direttiva u għall-ġoti tal-assistenza u l-gwida rilevanti.

6. L-entitajiet li ġejjin ma għandhomx ikunu meħtieġa jikkonformaw ma' dan l-Artikolu:
- (a) impriżi pubbliċi;
 - (b) stabbilimenti edukattivi, organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka.

KAPITOLU III

KONDIZZJONIJIET GĦALL-UŻU MILL-ĠDID

Artikolu 5

Formati disponibbli

1. Mingħajr preġudizzju għall-Kapitolu V, il-korpi tas-settur pubbliku u l-impriżi pubbliċi għandhom jagħmlu d-dokumenti tagħhom disponibbli b'kwalunkwe format jew lingwa eżistenti qabel, u fejn possibbli u xieraq, b'mezzi elettronici, f'formati li jkunu miftuħin, aċċessibbli u li jinqraw mill-magni, u li jistgħu jinstabu u jerġgħu jintużaw, flimkien mal-metadata tagħhom. Kemm il-format kif ukoll il-metadata għandhom, fejn possibbli, jikkonformaw mal-istandards miftuħa formali.
2. L-Istati Membri għandhom iheggu lill-korpi tas-settur pubbliku u lill-impriżi pubbliċi biex jipproduċu u jagħmlu disponibbli dokumenti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva skont il-prinċipju ta' "ftuħ sa mill-fażi tad-disinn u b'mod awtomatiku".

3. Il-paragrafu 1 ma għandux jimplika obbligu għall-korpi tas-settur pubbliku li joħolqu jew jadattaw dokumenti jew jipprovdu siltiet sabiex jikkonformaw ma' dak il-paragrafu meta dan ikun jinvolvi sforz sproporzjonat, li jmur lil hinn minn sempliċi operazzjoni.
4. Il-korpi tas-settur pubbliku ma għandhomx jintalbu jibqgħu jiġġeneraw u jaħznu ċertu tip ta' dokumenti bil-ħsieb tal-użu mill-ġdid ta' dawn id-dokumenti minn organizzazzjoni tas-settur privat jew tas-settur pubbliku.
5. Il-korpi tas-settur pubbliku għandhom jagħmlu d-*data* dinamika disponibbli għall-użu mill-ġdid immedjat wara l-ġbir, permezz ta' APIs xierqa u, fejn rilevanti, bħala tniżżil massiv.
6. Fejn it-tqegħid għad-dispożizzjoni ta' *data* dinamika għall-użu mill-ġdid immedjatament wara l-ġbir, kif imsemmi fil-paragrafu 5 jaqbeż il-kapaċitajiet finanzjarji u tekniċi tal-korp tas-settur pubbliku, u b'hekk jimponi sforz sproporzjonat, dik id-*data* dinamika għandha titqiegħed għad-dispożizzjoni għall-użu mill-ġdid f'perjodu ta' żmien jew b'restrizzjonijiet tekniċi temporanji li ma jxekkklux indebitament l-isfruttament tal-potenzjal ekonomiku u soċjali tagħhom.
7. Il-paragrafi 1 sa 6 għandhom japplikaw għal dokumenti eżistenti miżmuma minn impriżi pubbliċi li huma disponibbli għall-użu mill-ġdid.
8. Is-settijiet tad-*data* ta' valur għoli, kif elenkat f'konformità mal-Artikolu 14(1), għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni għall-użu mill-ġdid f'formati li jinqraw bil-magni, permezz ta' APIs u, fejn rilevanti, bħala tniżżil massiv.

Artikolu 6
Prinċipji li jirregolaw it-tariffar

1. L-użu mill-ġdid tad-dokumenti għandu jkun mingħajr hlas.

Madankollu, l-irkupru tal-ispejjeż marginali mġarrba għar-rigenerazzjoni, il-forniment, u d-disseminazzjoni ta' dokumenti, kif ukoll għall-anonimizzazzjoni tad-*data* personali u l-miżuri meħuda biex titħares l-informazzjoni kunfidenzjali kummerċjalment, jista' jiġi awtorizzat.

2. Bhala eċċezzjoni, il-paragrafu 1 ma għandux japplika għal dan li ġej:

- (a) korpi tas-settur pubbliku li huma mitluba jiġġeneraw dħul biex ikopru parti sostanzjali mill-ispejjeż tagħhom marbutin mal-prestazzjoni tal-kompiti pubbliċi tagħhom;
- (b) libreriji, inkluż libreriji universitarji, mużewijiet u arkivji;
- (c) impriži pubbliċi.

3. L-Istati Membri għandhom jippubblikaw online lista ta' korpi tas-settur pubbliku msemmijin fil-punt (a) tal-paragrafu 2.

4. Fil-każijiet imsemmijin fil-punti (a) u (c) tal-paragrafu 2, it-tariffi totali għandhom jiġu kkalkulati skont kriterji oġġettivi, trasparenti u verifikabbli. Tali kriterji għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

Id-dhul totali mill-forniment u l-awtorizzazzjoni tal-użu mill-ġdid ta' dokumenti matul il-perijodu xieraq tal-kontabbiltà ma għandux jaqbeż l-ispiza tal-ġbir, il-ġenerazzjoni, ir-riġenerazzjoni, id-disseminazzjoni tagħhom kif ukoll tal-ħżin tad-data, flimkien ma' redditu raġonevoli fuq l-investment, u – meta applikabbli – l-anonimizzazzjoni tad-*data* personali u l-miżuri meħuda biex tithares l-informazzjoni kunfidenzjali kummerċjalment.

It-tariffi għandhom jiġu kkalkulati f'konformità mal-prinċipji tal-kontabbiltà applikabbli.

5. Meta jintalbu tariffi mill-korpi tas-settur pubbliku msemmijin fil-punt (b) tal-paragrafu 2, id-dhul totali mill-forniment u l-awtorizzazzjoni tal-użu mill-ġdid ta' dokumenti matul il-perijodu xieraq tal-kontabbiltà ma għandux jaqbeż l-ispiza tal-ġbir, il-ġenerazzjoni, ir-riġenerazzjoni, id-disseminazzjoni, il-ħżin tad-data, il-preservazzjoni u l-ikklerjar tad-drittijiet, u – meta applikabbli – l-anonimizzazzjoni tad-*data* personali u l-miżuri meħuda biex tithares l-informazzjoni kunfidenzjali kummerċjalment, flimkien ma' redditu raġonevoli fuq l-investment.

It-tariffi għandhom jiġu kkalkulati f'konformità mal-prinċipji tal-kontabbiltà applikabbli għall-korpi tas-settur pubbliku involuti.

6. L-utent ma għandux jintalab iħallas biex juża mill-ġdid:
- (a) soġġett għall-Artikolu 14(3), (4) u (5), is-settijiet tad-*data* ta' valur għoli kif elenkat f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dak l-Artikolu;
 - (b) *data* ta' riċerka msemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 1(1).

Artikolu 7
Trasparenza

1. Fil-każ tat-tariffi standard għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti, kwalunkwe kondizzjoni applikabbli u l-ammont proprja ta' dawk it-tariffi, inkluż il-bażi tal-kalkolu għal dawk it-tariffi, għandhom jiġu stabbiliti minn qabel u ppubblikati, b'mezzi elettronici fejn possibbli u xieraq.
2. Fil-każ tat-tariffi għall-użu mill-ġdid għajr dawk imsemmija fil-paragrafu 1, il-fatturi li jittiehed kont tagħhom għall-kalkolu ta' dawk it-tariffi għandhom jiġu indikati mill-bidu. Meta jintalab, id-detentur tad-dokumenti inkwistjoni għandu jindika wkoll il-mod kif ġew ikkalkulati dawn it-tariffi fir-rigward ta' talba speċifika għall-użu mill-ġdid.
3. Il-korpi tas-settur pubbliku għandhom jiżguraw li applikanti għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti jkunu infurmati bil-mezzi disponibbli għar-rimedju b'rabta mad-deċiżjonijiet jew il-prattiki li jaffettwawhom.

Artikolu 8
Liċenzji standard

1. L-użu mill-ġdid ta' dokumenti ma għandux ikun soġġett għal kondizzjonijiet, sakemm dawn ma jkunux kondizzjonijiet oġġettivi, proporzjonati, mhux diskriminatorji u ġustifikati għal raġunijiet ta' għan ta' interess pubbliku.

Meta l-użu mill-ġdid ikun soġġett għal kondizzjonijiet, dawk il-kondizzjonijiet ma għandhomx jillimitaw bla bżonn possibbiltajiet għall-użu mill-ġdid u ma għandhomx jintużaw biex jillimitaw l-kompetizzjoni.

2. Fi Stati Membri fejn jintużaw il-liċenzji, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li liċenzji standard għall-użu mill-ġdid ta' dokumenti tas-settur pubbliku, li jkunu jistgħu jiġu adattati biex jissodisfaw applikazzjonijiet partikolari tal-liċenzji, ikunu disponibbli f'format digitali u jkunu jistgħu jiġu pproċessati b'mod elettroniku. L-Istati Membri għandhom ihegġu l-użu ta' dawn il-liċenzji standard.

Artikolu 9

Arrangamenti prattiċi

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu arrangamenti prattiċi li jiffaċilitaw it-tiftix tad-dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid, bħal listi tal-assi tad-dokumenti ewlenin bil-metadata rilevanti, li jkunu aċċessibbli online fejn possibbli u xieraq, u f'format li jinqara mill-magni, u portali kkollegati mal-listi tal-assi. Meta possibbli, l-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw it-tiftix interlingwistiku għad-dokumenti, b'mod partikolari billi jippermettu l-aggregazzjoni tal-metadata fil-livell tal-Unjoni.

L-Istati Membri għandhom ukoll ihegġu lill-korpi tas-settur pubbliku biex jagħmlu arrangamenti prattiċi li jiffaċilitaw il-preservazzjoni tad-dokumenti disponibbli għall-użu mill-ġdid.

2. L-Istati Membri għandhom, f'kooperazzjoni mal-Kummissjoni, ikomplu bl-isforzi biex jiġi ssimplifikat l-aċċess għas-settijiet tad-data, b'mod partikolari billi jipprovdu punt ta' aċċess uniku u billi progressivament iqiegħdu għad-dispożizzjoni settijiet tad-data adatti miżmuma minn korpi tas-settur pubbliku rigward id-dokumenti li għalihom tapplika din id-Direttiva, kif ukoll rigward *data* miżmuma minn istituzzjonijiet tal-Unjoni, f'formati li jkunu aċċessibbli, faċli biex jinstabu u li jistgħu jintużaw mill-ġdid b'mezzi elettronici.

Artikolu 10

Data tar-riċerka

1. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw id-disponibbiltà tad-*data* tar-riċerka billi jadottaw politiki nazzjonali u azzjonijiet rilevanti bil-għan li jagħmlu d-*data* tar-riċerka ffinanzjata mill-pubbliku disponibbli b'mod miftuħ ("politiki tal-aċċess miftuħ") skont il-prinċipju tal-ftuħ b'mod awtomatiku u b'mod kompatibbli mal-prinċipji FAIR. F'dak il-kuntest, għandu jitqies it-tħassib marbut mad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, il-protezzjoni tad-*data* personali u l-kunfidenzjalità, is-sigurtà u l-interessi kummerċjali legittimi, skont il-prinċipju ta' "ftuħ kemm jista' jkun, għeluq skont kemm mehtieg". Dawk il-politiki tal-aċċess miftuħ għandhom jiġu indirizzati lill-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u lill-organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka.
2. Mingħajr preġudizzju għall-punt (c) tal-Artikolu 1(2), id-*data* tar-riċerka għandha tkun tista' tintuża mill-ġdid għal finijiet kummerċjali jew mhux kummerċjali f'konformità mal-Kapitoli III u IV, sakemm din tkun iffinanzjata mill-pubbliku u r-riċerkaturi, l-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka jew l-organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka jkunu diġà qiegħduha disponibbli għall-pubbliku permezz ta' repożitorju istituzzjonali jew ibbażat fuq is-sugġett. F'dak il-kuntest għandhom jitqiesu l-interessi kummerċjali legittimi, l-attivitajiet għat-trasferiment tal-għarfien u d-drittijiet tal-proprjetà intellettuali eżistenti minn qabel.

KAPITOLU IV

NUQQAS TA' DISKRIMINAZZJONI U KUMMERĊ ĠUST

Artikolu 11

Nondiskriminazzjoni

1. Kull kondizzjoni applikabbli għall-użu mill-ġdid tad-dokumenti għandha tkun nondiskriminatorja għall-kategoriji paragunabbli tal-użu mill-ġdid, inkluż l-użu mill-ġdid transfruntier.
2. Jekk id-dokumenti jintużaw mill-ġdid minn korpi tas-settur pubbliku bħala kontribut għall-attivitajiet kummerċjali tiegħu li mhumix fil-ambitu tal-kompiti pubbliċi tiegħu, għandhom jiġu applikati l-istess tariffi u kondizzjonijiet oħra għall-forniment tad-dokumenti għal dawk l-attivitajiet li japplikaw għall-utenti l-oħra.

Artikolu 12

Arrangamenti esklussivi

1. L-użu mill-ġdid tad-dokumenti għandu jkun miftuħ għall-utenti potenzjali kollha fis-suq, anki jekk attur wiehed jew aktar tas-suq ikunu diġà sfruttaw prodotti b'valur miżjud ibbażati fuq dawk id-dokumenti. Kuntratti jew arrangamenti oħra bejn il-korpi tas-settur pubbliku jew implejżuri pubbliċi li jzommu d-dokumenti u partijiet terzi ma għandhomx jagħtu drittijiet esklussivi.

2. Izda, meta jkun hemm bżonn dritt esklussiv għall-forniment ta' servizz ta' interess pubbliku, il-validità tar-raġuni biex jinghata dak id-dritt esklussiv għandha tkun sugġetta għal rieżami regolari, u f'kull każ għandha tiġi rieżaminata kull tliet snin. L-arrangamenti esklussivi stabbiliti fi jew wara ... [id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] għandhom isiru disponibbli għall-pubbliku online mill-inqas xahrejn qabel ma jidhlu fis-seħh. It-termini finali ta' dawn l-arrangamenti għandhom ikunu trasparenti u għandhom jitqieghdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku online.

Dan il-paragrafu ma għandux japplika għad-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali.

3. Minkejja l-paragrafu 1, meta dritt esklussiv jirrigwarda d-digitalizzazzjoni tar-riżorsi kulturali, b'mod ġenerali l-perijodu ta' esklussività ma għandux jaqbez l-għaxar snin. Fejn dak il-perijodu jaqbez l-għaxar snin, id-durata tiegħu għandha tkun sugġetta għal rieżami matul il-11-il sena u, jekk applikabbli, kull seba' snin wara dan.

L-arrangamenti li jagħtu drittijiet esklussivi msemmin fl-ewwel subparagrafu għandhom ikunu trasparenti u disponibbli għall-pubbliku.

Fil-każ ta' dritt esklussiv imsemmi fl-ewwel subparagrafu, il-korp tas-settur pubbliku kkonċernat għandu jinghata kopja minghajr hlas tar-riżorsi kulturali digitalizzati bħala parti minn dawk l-arrangamenti. Dik il-kopja għandha tkun disponibbli għall-użu mill-ġdid fi tmiem il-perijodu ta' esklussività.

4. L-arrangamenti prattiċi jew legali li, mingħajr ma jagħtu espressament dritt esklussiv, ikollhom l-għan jew jistgħu raġonevolment ikunu mistennija li jwasslu għal disponibbiltà ristretta tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti minn entitajiet oħra li mhumix il-partijiet terzi li qed jieħdu sehem fl-arrangament, għandhom jitqieghdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku online mill-inqas xahrejn qabel ma jidhlu fis-seħħ. L-effett ta' tali arrangamenti prattiċi jew legali fuq id-disponibbiltà ta' *data* għall-użu mill-ġdid għandu jkun soġġett għal rieżami regolari u għandu, fi kwalunkwe każ, jiġi rieżaminat kull tliet snin. It-termini finali ta' dawn l-arrangamenti għandhom ikunu trasparenti u jitqieghdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku online.
5. Arrangamenti esklussivi li ilhom jeżistu mis-17 ta' Lulju 2013 li ma jikkwalifikawx għall-eċċezzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi 2 u 3, u li jkunu daħlu għalihom il-korpi tas-settur pubbliku, għandhom jintemmu fi tmiem il-kuntratt jew, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard mit-18 ta' Lulju 2043.

Arrangamenti esklussivi diġà eżistenti fi ... [id-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva] li ma jikkwalifikawx għall-eċċezzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi 2 u 3, u li kienu daħlu għalihom il-korpi tas-settur pubbliku, għandhom jintemmu fi tmiem il-kuntratt jew, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn ... [30 sena wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

KAPITOLU V

SETTIJJET TAD-*DATA* TA' VALUR GĦOLI

Artikolu 13

Kategoriji tematiċi ta' settijiet tad-data ta' valur għoli

1. Sabiex jiġu previsti kondizzjonijiet li jappoġġaw l-użu mill-ġdid ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli, giet stabbilita fl-Anness I lista ta' kategoriji tematiċi ta' tali settijiet tad-*data*.
2. Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 15 sabiex jiġi emendat l-Anness I billi jiżdiedu kategoriji tematiċi godda ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli sabiex jiġu riflessi l-iżviluppi teknoloġiċi u dawk fis-suq.

Artikolu 14

Settijiet tad-data speċifiċi ta' valur għoli u arrangamenti għall-pubblikazzjoni u l-użu mill-ġdid

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu lista ta' settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli li jagħmlu parti mill-kategoriji stabbiliti fl-Anness I u miżmuma minn korpi tas-settur pubbliku u impriżi pubbliċi fost id-dokumenti li għalihom tapplika din id-Direttiva.

Tali settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli għandhom ikunu:

- (a) disponibbli mingħajr hlas soġġetti għall-paragrafi 3, 4 u 5;
- (b) f'format li jinqara mill-magni;

- (c) ipprovduti permezz ta' APIs; u
- (d) ipprovduti bħala tnizzil massiv, fejn rilevanti.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni jistgħu jispeċifikaw l-arrangamenti għall-pubblikazzjoni u l-użu mill-ġdid ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli. Tali arrangamenti għandhom ikunu kompatibbli ma' liċenzji standard miftuħa.

L-arrangamenti jistgħu jinkludu termini applikabbli għall-użu mill-ġdid, formati ta' *data* u metadata u arrangamenti tekniċi tad-disseminazzjoni. Investimenti magħmula mill-Istati Membri f'approċċi tad-*data* miftuħa, bħal investimenti fl-iżvilupp u l-introduzzjoni ta' ċerti standards, għandhom jiġu kkunsidrati u bbilanċati mal-benefiċċji potenzjali minn inkluzjoni fil-lista.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 16(2).

2. L-identifikazzjoni ta' settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli skont il-paragrafu 1 għandha tkun ibbażata fuq il-valutazzjoni tal-potenzjal tagħhom li:

- (a) jiġġeneraw benefiċċji soċjoekonomiċi jew ambjentali importanti, u servizzi innovattivi,
- (b) jibbenefikaw lil għadd kbir ta' utenti, b'mod partikolari SMEs;
- (c) jgħinu biex jiġi ġġenerat id-dhul; u
- (d) jiġu kkombinati ma' settijiet oħra tad-*data*.

Għall-fini tal-identifikazzjoni ta' tali settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli, il-Kummissjoni għandha twettaq konsultazzjonijiet xierqa, inkluż fil-livell ta' esperti, twettaq valutazzjoni tal-impatt u tiżgura komplementarjetà mal-atti legali ezistenti, bħad-Direttiva 2010/40/UE, fir-rigward tal-użu mill-ġdid ta' dokumenti. Dik il-valutazzjoni tal-impatt għandha tinkludi analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji u analiżi ta' jekk il-provvista ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli mingħajr ħlas minn korpi tas-settur pubbliku, li huma meħtieġa jiġġeneraw dħul biex ikopru parti sostanzjali mill-ispejjeż tagħhom marbutin mal-prestazzjoni tal-kompiti pubbliċi tagħhom, hux ser twassal għal impatt sostanzjali fuq il-baġit ta' tali korpi. Fir-rigward ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli miżmuma mill-impriżi pubbliċi, il-valutazzjoni tal-impatt għandha tagħti attenzjoni speċjali lir-rwol tal-impriżi pubbliċi f'ambjent ekonomiku kompetittiv.

3. Bħala eċċezzjoni, l-atti ta' implimentazzjoni msemmijin fil-paragrafu 1 għandhom jipprevedu li d-disponibbiltà ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli mingħajr ħlas m'għandhiex tapplika għal settijiet tad-*data* speċifiċi ta' valur għoli miżmuma minn impriżi pubbliċi fejn dan iwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-swieq rilevanti.
4. Ir-rekwiżit li s-settijiet tad-*data* ta' valur għoli jitqiegħdu għad-dispożizzjoni mingħajr ħlas skont il-punt (a) tat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1 m'għandhiex tapplika għal libreriji, inkluż libreriji universitarji, mużewijiet u arkivji.

5. Fejn it-tqegħid għad-dispożizzjoni ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli mingħajr ħlas minn korpi tas-settur pubbliku li huma meħtieġa jiġġeneraw dħul biex ikopru parti sostanzjali mill-ispejjeż taġġhom marbutin mal-prestazzjoni tal-kompiti pubbliċi taġġhom iwassal għal impatt sostanzjali fuq il-baġit tal-korpi involuti, l-Istati Membri jistgħu jeżentaw dawk il-korpi mir-rekwiżit li jaġġmlu dawk is-settijiet tad-*data* ta' valur għoli disponibbli bla ħlas għal perijodu ta' mhux aktar minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ tal-att ta' implimentazzjoni rilevanti adottat f'konformità mal-paragrafu 1.

KAPITOLU VI

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 15

Eżerċizzju tad-delega

1. Il-Kummissjoni qed tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa li tadotta l-atti delegati msemmijin fl-Artikolu 13(2) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perijodu ta' ħames snin minn ... [id-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport dwar id-delega ta' setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perijodu ta' ħames snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża b'mod taċitu għal perijodi ta' żmien identiċi sakemm il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ma jopponux tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikolu 13(2) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Id-deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fiha. M'għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lil esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah fl-istess hin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. L-att delegat adottat skont l-Artikolu 13(2) għandu jidhol fis-sehħ biss jekk ma tkun giet espressa l-ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien tliet xhur min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel jagħlaq dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn informaw lill-Kummissjoni li mhux ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż bi tliet xhur fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 16
Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn Kumitat dwar *data* miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 17
Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa ... [sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva]. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-mizuri lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-mizuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew tali referenza għandha takkumpanjahom meta jiġu pubblikati uffiċjalment. Huma għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li r-referenzi fil-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti għad-Direttiva mhassra b'din id-Direttiva għandhom jiġu interpretati bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif għandha ssir din ir-referenza u kif għandha tiġi fformulata dik id-dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 18

Evalwazzjoni tal-Kummissjoni

1. Mhux aktar kmieni minn ... [6 snin wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni ta' din id-Direttiva, u tippreżenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin ta' dik l-evalwazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, kif ukoll lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew.

L-Istati Membri għandhom jagħtu l-informazzjoni meħtieġa lill-Kummissjoni għat-thejjja ta' dak ir-rapport.

2. L-evalwazzjoni għandha tindirizza b'mod partikolari l-kamp ta' applikazzjoni u l-impatt soċjali u ekonomiku ta' din id-Direttiva, inkluż:
 - (a) id-daqs taż-żieda fl-użu mill-ġdid tad-dokumenti tas-settur pubbliku, li tapplika għalihom din id-Direttiva, speċjalment mill-SMEs;
 - (b) l-impatt tas-settijiet tad-*data* ta' valur għoli;
 - (c) l-effetti tal-prinċipji applikati għat-tariffar u l-użu mill-ġdid ta' testi uffiċjali ta' natura leġislattiva u amministrattiva;

- (d) l-użu mill-ġdid tad-dokumenti miżmuma minn entitajiet oħra li mhumiex korpi tas-settur pubbliku;
- (e) id-disponibbiltà u l-użu ta' APIs;
- (f) l-interazzjoni bejn ir-regoli dwar il-protezzjoni tad-*data* u l-possibbiltajiet tal-użu mill-ġdid; u
- (g) possibbiltajiet oħra biex jitjieb il-funzjonament xieraq tas-suq intern, jiġi appoġġat l-iżvilupp ekonomiku u dak tas-suq tax-xogħol.

Artikolu 19

Thassir

Fid-Direttiva 2003/98/KE, kif emendata mid-Direttiva elenkata fl-Anness II, il-Parti A, tithassar b'effett minn ... [sentejn wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva], minghajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri rigward il-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u d-dati ta' applikazzjoni tad-Direttivi stabbiliti fl-Anness II, il-Parti B.

Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jitqiesu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness III.

Artikolu 20
Dhul fis-sehh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 21
Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi ...,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

ANNEX I

Lista ta' kategoriji tematiċi ta' settijiet tad-*data* ta' valur għoli, kif imsemmi fl-Artikolu 13(1)

1. *Data* ġeospazjali
 2. *Data* dwar l-osservazzjoni tad-dinja u l-ambjent
 3. *Data* meteoroloġika
 4. *Data* statistika
 5. *Data* dwar il-kumpanniji u l-proprjetà tal-kumpanniji
 6. *Data* dwar il-mobbiltà
-

ANNEX II

Parti A

Direttiva mhassra flimkien mal-emenda tagħha
(imsemmija fl-Artikolu 19)

Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 90)	
Direttiva 2013/37/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 175, 27.6.2013, p. 1)	

Parti B

Skadenzi għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u dati ta' applikazzjoni
(imsemmija fl-Artikolu 19)

Direttiva	Skadenza għat-traspożizzjoni	Data ta' applikazzjoni
2003/98/KE	1 ta' Lulju 2005	1 ta' Lulju 2005
2013/37/UE	18 ta' Lulju 2015	18 ta' Lulju 2015

ANNEX III

Tabella ta' Korrelazzjoni

Direttiva 2003/98/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 1(1)	Artikolu 1(1), test introduttiv
–	Artikolu 1(1)(a)
–	Artikolu 1(1)(b)
–	Artikolu 1(1)(c)
Artikolu 1(2), test introduttiv	Artikolu 1(2), test introduttiv
Artikolu 1(2)(a)	Artikolu 1(2)(a)
–	Artikolu 1(2)(b)
Artikolu 1(2)(b)	Artikolu 1(2)(c)
Artikolu 1(2)(c)	Artikolu 1(2)(d)
–	Artikolu 1(2)(e)
Artikolu 1(2)(ca)	Artikolu 1(2)(f)
Artikolu 1(2)(cb)	Artikolu 1(2)(g)
Artikolu 1(2)(cc)	Artikolu 1(2)(h)
Artikolu 1(2)(d)	Artikolu 1(2)(i)
Artikolu 1(2)(e)	Artikolu 1(2)(l)
Artikolu 1(2)(f)	Artikolu 1(2)(j)
–	Artikolu 1(2)(k)
Artikolu 1(3)	Artikolu 1(3)
Artikolu 1(4)	Artikolu 1(4)

Direttiva 2003/98/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 1(5)	Artikolu 1(5)
–	Artikolu 1(6)
–	Artikolu 1(7)
Artikolu 2, test introduttiv	Artikolu 2, test introduttiv
Artikolu 2(1)	Artikolu 2(1)
Artikolu 2(2)	Artikolu 2(2)
–	Artikolu 2(3)
–	Artikolu 2(5)
Artikolu 2(3)	Artikolu 2(6)
–	Artikolu 2(7)
–	Artikolu 2(8)
–	Artikolu 2(9)
–	Artikolu 2(10)
Artikolu 2(4)	Artikolu 2(11)
Artikolu 2(5)	Artikolu 2(12)
Artikolu 2(6)	Artikolu 2(13)
Artikolu 2(7)	Artikolu 2(14)
Artikolu 2(8)	Artikolu 2(15)
Artikolu 2(9)	Artikolu 2(4)
–	Artikolu 2(16)
–	Artikolu 2(17)
Artikolu 3	Artikolu 3
Artikolu 4(1)	Artikolu 4(1)
Artikolu 4(2)	Artikolu 4(2)

Direttiva 2003/98/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 4(3)	Artikolu 4(3)
Artikolu 4(4)	Artikolu 4(4)
–	Artikolu 4(5)
Artikolu 4(5)	Artikolu 4(6), test introduttiv
	Artikolu 4(6)(b)
–	Artikolu 4(6)(a)
Artikolu 5(1)	Artikolu 5(1)
–	Artikolu 5(2)
Artikolu 5(2)	Artikolu 5(3)
Artikolu 5(3)	Artikolu 5(4)
–	Artikolu 5(5)
–	Artikolu 5(6)
–	Artikolu 5(7)
–	Artikolu 5(8)
–	Artikolu 6(1), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 6(1)	Artikolu 6(1), it-tieni subparagrafu
Artikolu 6(2), test introduttiv	Artikolu 6(2), test introduttiv
Artikolu 6(2)(a)	Artikolu 6(2)(a)
Artikolu 6(2)(b)	–
Artikolu 6(2)(c)	Artikolu 6(2)(b)
–	Artikolu 6(2)(c)
–	Artikolu 6(3)
Artikolu 6(3)	Artikolu 6(4)
Artikolu 6(4)	Artikolu 6(5)

Direttiva 2003/98/KE	Din id-Direttiva
–	Artikolu 6(6)
Artikolu 7(1)	Artikolu 7(1)
Artikolu 7(2)	Artikolu 7(2)
Artikolu 7(3)	–
Artikolu 7(4)	Artikolu 7(3)
Artikolu 8	Artikolu 8
Artikolu 9	Artikolu 9(1)
–	Artikolu 9(2)
–	Artikolu 10(1)
–	Artikolu 10(2)
Artikolu 10	Artikolu 11
Artikolu 11(1)	Artikolu 12(1)
Artikolu 11(2)	Artikolu 12(2)
Artikolu 11(2a)	Artikolu 12(3)
–	Artikolu 12(4)
Artikolu 11(3)	–
Artikolu 11(4)	Artikolu 12(5)
–	Artikolu 13
–	Artikolu 14
–	Artikolu 15
–	Artikolu 16
Artikolu 12	Artikolu 17(1)
–	Artikolu 17(2)
Artikolu 13(1)	Artikolu 18(1)

Direttiva 2003/98/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 13(2)	–
Artikolu 13(3)	Artikolu 18(2), test introduttiv
	Artikolu 18(2)(a)
	Artikolu 18(2)(c)
	Artikolu 18(2)(f)
	Artikolu 18(2)(g)
–	Artikolu 18(2)(b)
–	Artikolu 18(2)(d)
–	Artikolu 18(2)(e)
–	Artikolu 19
Artikolu 14	Artikolu 20
Artikolu 15	Artikolu 21
–	Anness I
–	Anness II
–	Anness III